

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИЙ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ:
Завідувач кафедри

_____ проф. Зайченко В.В.

« » грудня 2024 р.

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
**на тему: Аналіз фінансового стану підприємства та
розробка заходів щодо його поліпшення (на прикладі
ТОВ «ЖДТ-Сервіс», м. Кропивницький)**

**Analysis of the financial condition of the enterprise and
development of measures to improve it**

Виконав здобувач вищої освіти 2 курсу,
групи ЕОБ-23 м-1,4
ОПП «Економіка та організація бізнесу»
спеціальності 076 «Підприємництво та
торгівля»

_____ Станіслав БОРЦОВ

« » грудня 2024 р.

Керівник роботи: к.е.н, доцент

_____ Наталія ГАВРИЛОВА

« » грудня 2024 р.

Рецензент к.е.н., доцент,

_____ Оксана ЮРЧЕНКО

м. Кропивницький

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Економічний

Кафедра Економіки, підприємництва та готельно-ресторанної
справи

Рівень вищої освіти магістр

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

Освітньо-професійна програма Економіка та організація бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Економіки, підприємництва та
готельно-ресторанної справи

д.е.н. проф. Володимир

ЗАЙЧЕНКО

« ____ » вересня 2024 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Борщов Станіслав Анатолійович

Тема роботи ***«Аналіз фінансового стану підприємства та розробка заходів щодо його поліпшення (на прикладі ТОВ «ЖДТ-Сервіс», м. Кропивницький)»***

1. Керівник роботи Гаврилова Наталія Валеріївна к.е.н., доцент
2. Строк подання роботи до захисту _____ грудня 2024 року

- Мета та завдання кваліфікаційної роботи
Мета дослідження полягає у розробці методологічних засад та науково-практичних рекомендацій щодо дослідження фінансового стану підприємства, його діагностики та зміцнення.
Завдання: дослідження теоретичних та методичних аспектів аналізу фінансового стану підприємства; розгляд методика оцінки фінансового стану підприємства; визначення напрямків управління фінансовим станом підприємства в сучасних умовах; проведення діагностики фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс»; розгляд Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ЖДТ-Сервіс» та особливості його виробничої діяльності; проведення горизонтальний аналіз статей балансу ТОВ «ЖДТ-Сервіс»; проведення аналізу та оцінки показників фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс»; формування методичних підходів до зміцнення фінансово-економічного стану підприємства.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Ознайомлення з літературними джерелами</i>	5.09.24- 15.09.24	
2.	<i>Написання вступу та першого розділу «Теоретико-методичні засади управління оборотними активами підприємства»</i>	16.09.24- 10.10.24	
3.	<i>Написання другого розділу «Оцінка та аналіз управління оборотними активами підприємства»</i>	11.10.24- 30.10.24	
4.	<i>Написання третього розділу «Формування підходів до системи управління оборотними засобами підприємства»</i>	31.11.24- 20.11.24	
5.	<i>Оформлення кваліфікаційної роботи</i>	22.11.24- 30.11.24	
6.	<i>Перевірка роботи на унікальність та виявлення академічного плагіату</i>	01.12.24- 05.12.24	
7.	<i>Підготовка ілюстративного матеріалу, отримання відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії, підготовка до захисту</i>	06.12.24- 15.12.24	

Дата видачі завдання
«5» вересня 2024року

Керівник роботи _____ Гаврилова Н.В.

Завдання прийнято до виконання
«5» вересня 2024року

Здобувач _____ Борщов С.А.

АНОТАЦІЯ

Борщов С.А. Аналіз фінансового стану підприємства та розробка заходів щодо його поліпшення. Рукопис.

Дипломна магістерська робота за спеціальністю 076 «Економіка та організація бізнес». Центральноукраїнський національний технічний університет, Кропивницький, 2024.

Розглянуто теоретичні та методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства, визначається сутність поняття «фінансовий стан підприємства», розглядається методика оцінки фінансового стану підприємства та управління фінансовим станом підприємства в сучасних умовах.

Проведено діагностику фінансового стану підприємства на прикладі ТОВ «ЖДТ-Сервіс», розглянуто загальну організаційно-економічну характеристика ТОВ «ЖДТ-Сервіс» та особливості його виробничої діяльності, проведено горизонтальний аналіз статей балансу ТОВ «ЖДТ-Сервіс», здійснено аналіз та оцінку показників фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс».

Здійснено формування методичних підходів до зміцнення фінансово-економічного стану підприємства, окреслено формування комплексного механізму зміцнення фінансового стану підприємства, розглянуто моделі оцінки фінансового стану підприємства в сучасних умовах.

Ключові слова: Фінансовий стан підприємства, вертикальний і горизонтальний аналіз статей балансу; показники фінансового стану, ліквідність підприємства, рентабельність

ANNOTATION

Borshchov S.A. Analysis of the financial condition of the enterprise and development of measures to improve it. Manuscript.

Master's thesis in the specialty 076 "Economics and business organization".
Central Ukrainian National Technical University, Kropyvnytskyi, 2024.

The theoretical and methodological aspects of analyzing the financial condition of the enterprise are considered, the essence of the concept of "financial condition of the enterprise" is determined, the methodology for assessing the financial condition of the enterprise and managing the financial condition of the enterprise in modern conditions is considered.

The financial condition of the enterprise is diagnosed using the example of LLC "ZhDT-Service", the general organizational and economic characteristics of LLC "ZhDT-Service" and the features of its production activities are considered, a horizontal analysis of the balance sheet items of LLC "ZhDT-Service" is carried out, an analysis and assessment of the indicators of the financial condition of LLC "ZhDT-Service" are carried out.

Methodological approaches to strengthening the financial and economic condition of the enterprise have been formed, the formation of a comprehensive mechanism for strengthening the financial condition of the enterprise has been outlined, and models for assessing the financial condition of the enterprise in modern conditions have been considered.

Keywords: Financial condition of the enterprise, vertical and horizontal analysis of balance sheet items; indicators of financial condition, liquidity of the enterprise, profitability

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Сутність поняття «фінансовий стан підприємства».....	8
1.2. Методика оцінки фінансового стану підприємства.....	19
1.3. Управління фінансовим станом підприємства в сучасних умовах..	26
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЖДТ-СЕРВІС».....	35
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ЖДТ-Сервіс» та особливості його виробничої діяльності.....	35
2.2. Горизонтальний аналіз статей балансу ТОВ «ЖДТ-Сервіс».....	38
2.3. Аналіз та оцінка показників фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс».	43
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ЗМІЦЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	49
3.1. Формування комплексного механізму зміцнення фінансового стану підприємства.....	49
3.2. Моделі оцінки фінансового стану підприємства в сучасних умовах...	58
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку глобальної економіки та підприємницького сектору перед будь-яким бізнесом постає завдання створення та підтримки стабільної системи економічної безпеки. Це включає запобігання банкрутству, забезпечення прибутковості та постійного вдосконалення діяльності. Досягнення таких цілей можливе лише за умови впровадження ефективної системи фінансово-економічної діагностики. Достовірна оцінка фінансового стану підприємства має критичне значення, адже вона стає основою для виявлення ризиків, їх усунення, прийняття стратегічних рішень і підвищення результативності бізнесу.

Раціональне та ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства має таке ж значення, як і безперебійна робота кровоносної системи для людини. Аналіз фінансового стану дозволяє оцінити використання ресурсів, виявити рівень забезпечення власним оборотним капіталом, платоспроможність, баланс запасів матеріальних цінностей із потребами виробництва, а також своєчасність виконання фінансових зобов'язань.

З управлінської точки зору фінансовий аналіз є ключовим чинником успішності компанії. Він допомагає ідентифікувати сильні та слабкі сторони підприємства, що впливають на його поточну та майбутню конкурентоспроможність. Оцінка фінансового стану виступає фундаментом для аналізу результатів діяльності, формування стратегічних і тактичних планів, визначення напрямів розвитку та пошуку шляхів для підвищення ефективності роботи підприємства.

Дослідженню питань оцінки фінансового стану підприємства присвячені праці провідних вітчизняних науковців, а саме: Базилінська О.Я., Бойчік І.М., Дем'яненко М.Я., Коробов М.Я., Поддєрьогін А.М., Приходько Н.І. Проте все ж таки деякого уточнення додаткового трактування потребує категорія фінансовий стан та діагностика фінансового стану. Вказані аспекти,

їх вагомість у наукових колах зумовили вибір теми дослідження, мету, завдання, предмет, структуру та напрями кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Мета дослідження полягає у розробці методологічних засад та науково-практичних рекомендацій щодо дослідження фінансового стану підприємства, його діагностики та зміцнення.

Для досягнення поставленої в роботі мети були сформульовані та вирішені наступні завдання:

- дослідження теоретичних та методичних аспектів аналізу фінансового стану підприємства;
- визначення сутності поняття «фінансовий стан підприємства»;
- розгляд методика оцінки фінансового стану підприємства;
- визначення напрямків управління фінансовим станом підприємства в сучасних умовах;
- проведення діагностики фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс»
- розгляд Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ЖДТ-Сервіс» та особливості його виробничої діяльності;
- проведення горизонтальний аналіз статей балансу ТОВ «ЖДТ-Сервіс»;
- проведення аналізу та оцінки показників фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс»;
- формування методичних підходів до зміцнення фінансово-економічного стану підприємства;
- формування комплексного механізму зміцнення фінансового стану підприємства;
- розгляд моделей оцінки фінансового стану підприємства в сучасних умовах.

Об'єкт дослідження: процеси оцінки фінансового стану підприємства та розробка заходів щодо його поліпшення.

Предметом дослідження є: методи оцінки фінансового стану підприємства, його методологія, мета, завдання та принципи здійснення в умовах невизначеності.

Теоретичною основою дослідження є збір аналіз, систематизація та обробка наукових праць провідних вітчизняних науковців з питань управління фінансовим станом підприємства, матеріалів науково-практичних конференцій та семінарів, круглих столів, періодичних видань та інформації державної служби статистики.

Методологічною основою дослідження є застосування методів: аналізу та синтезу, спостереження та моделювання, системного підходу, експертних оцінок, статистичної обробки інформації, соціологічного дослідження.

Наукова новизна дослідження полягає у дослідженні теоретико-методичних засад та розробці методичних положень та науково-практичних рекомендацій щодо оцінки фінансового стану підприємства, шляхів його зміцнення в умовах військового часу з метою досягнення виробничо-господарський, фінансово-економічних, стратегічних та соціальних цілей та місій підприємства.

Інформаційна база дослідження. Закони та нормативні акти України, наукова та аналітична економічна література, фахові наукові публікації, матеріали державної служби статистики України, фінансова звітність ТОВ «ЖДТ-Сервіс», установчі документи підприємства.

Наукова новизна магістерської роботи полягає у такому:

удосконалено:

- запропоновано уточнення, яке характеризує фінансовий стан як комплексне поняття, яке відображає якісний бік виробничої та фінансово-економічної діяльності, та вказує на раціональне використання фінансово-економічних та виробничих ресурсів підприємства, та забезпечує належний рівень ліквідності, платоспроможності та конкурентоспроможності.

- мета діагностики фінансового стану підприємства, яка повинна враховувати оцінку динаміки розвитку підприємства та пошук резервів

підвищення рентабельності виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими установами

набули подальшого розвитку:

- існуючі теоретичні підходи та практичні рекомендації до управління фінансовим станом підприємства з точки зору впливу несприятливої дії військового стану, та викликаного ним зниження темпів виробництва, споживання та часткової переорієнтації виробництва на військові потреби.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти: робота містить вступ, три розділи, висновки та пропозиції, а також список використаних джерел. Робота викладена на 78 сторінках друкованого тексту, містить 16 таблиць і 13 рисунків і додатки, 43 джерела списку використаної літератури.

Результати кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти можна рекомендувати для практичного використання керівним апаратом ТОВ «ЖДТ – Сервіс» при розробці комплексних заходів щодо управління фінансовим станом з урахування специфіки його діяльності, організації виробничого процесу та з метою досягнення стратегічних, виробничих фінансово-економічних та соціальних цілей підприємства.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність поняття «фінансовий стан підприємства»

Фінансовий стан підприємства – це багатогранне поняття, яке відображає взаємодію всіх складових системи фінансових відносин компанії. Він формується під впливом сукупності виробничо-господарських чинників і характеризується низкою показників, що демонструють структуру, використання та розподіл фінансових ресурсів. На фінансовий стан підприємства значною мірою впливають результати його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності, тому всі ці аспекти мають вагоме значення.

Основою стабільного фінансового стану є безперебійне виробництво та реалізація продукції високої якості. Як правило, підвищення обсягів виробництва та реалізації товарів, робіт чи послуг, а також зниження їх собівартості позитивно позначаються на прибутковості підприємства та його фінансовій стабільності. У свою чергу, неритмічність у виробничих процесах, погіршення якості продукції або труднощі з її реалізацією можуть призводити до зниження надходжень на рахунки підприємства, що негативно впливає на його платоспроможність. Брак фінансових ресурсів також може викликати перебої у забезпеченні матеріалами, що безпосередньо впливає на виробничі процеси.

Фінансова діяльність підприємства повинна бути спрямована на забезпечення систематичного надходження фінансових ресурсів і їх раціонального використання, підтримання кредитної дисципліни, оптимізацію співвідношення власних і залучених коштів, а також досягнення фінансової стійкості. Це дозволяє ефективно функціонувати підприємству, стабільно оцінювати його фінансовий стан і забезпечувати його довгострокову стабільність.

Фінансовий стан підприємства відображає загальні результати його діяльності у вартісному вираженні, включаючи управління фінансовими ресурсами та виконання фінансових операцій. Він визначається такими ключовими аспектами економічної активності, як прибутковість, ефективне використання основних і оборотних засобів, наявність власних фінансових ресурсів, платоспроможність і ліквідність.

На фінансовий стан підприємства впливають результати його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому для покращення цього показника важливо шукати резерви через детальну оцінку всіх складових діяльності.

Багато підприємств в Україні стикаються з проблемою незбалансованої структури капіталу та недостатньої кількості власних коштів. Одним із основних способів поліпшення фінансового стану є активізація внутрішніх резервів компанії.

Оцінка фінансового стану є ключовою складовою антикризового управління. Її метою є впровадження заходів для швидкого відновлення платоспроможності, досягнення стабільності фінансів, забезпечення подальшого розвитку підприємства, прибутковості та зростання його виробничого потенціалу.

Таким чином, фінансовий стан підприємства є однією з основних характеристик, що відображає ефективність його діяльності та здатність до стійкого функціонування в умовах ринкової економіки.

Так, Савицька Г.В вважає, що фінансовий стан це: «Складна економічна категорія, що відображає на певний момент стан капіталу в процесі його кругообороту і здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку» [36].

Дем'яненко М.Я визначає, що фінансовий стан це: «Комплексне поняття, що відображає якісну сторону виробничої та фінансової діяльності ті є результатом реалізації всіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства» [12].

У своїх працях Білик М.Д стверджує, що фінансовий стан це: «Реальна (на фіксований момент часу) і потенційна фінансова спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування поточної діяльності, саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами й державою» [5].

За визначеннями відомого науковця Ю.С. Цал-Цалко, фінансовий стан є: «Сукупністю показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів економічних систем, реальні та потенційні фінансові можливості» [41].

Дослідник Н.І. Верхоглядова, визначає фінансовий стан як: «Характеристика фінансової конкурентоздатності суб'єкта господарювання (тобто платоспроможності, кредитоспроможності), використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою й іншими суб'єктами що хазяюють» [7].

У працях відчизняних авторів В.Г. Федоренко, Е.Р. Якушев, фінансовий стан визначається як: «Характеризується розміщенням коштів підприємства, джерел їх формування та фінансовою стійкістю» [40].

Праці С.В. Мочерного та О.А. Устенко свідчать, що фінансовий стан це: «Наявність у підприємств, фірм, компаній, підприємців та ін. фінансових ресурсів і грошових коштів, необхідних для раціональної господарської діяльності, грошових розрахунків з іншими суб'єктами господарювання та державними органами» [30].

Систематизація наукових підходів до визначення поняття «фінансовий стан підприємства» можна побачити у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Систематизація наукових поглядів на категорії «фінансовий стан підприємства»

Автор	Наукове бачення	Ключові слова
Приходько Н.І.	Результат виробничо-фінансової діяльності. Він характеризується величиною засобів підприємства, їх матеріально-технічного постачання, виробництва, реалізації та прибутку	результат виробничо-фінансової діяльності, величина засобів підприємства
Базілінська О.Я.	Розглядається як сукупність показників, що характеризують наявність, розміщення та використання ресурсів підприємства	наявність та використання ресурсів
Дем'яненко М.Я.	Комплексне поняття, що відображає якісний бік його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації всіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства	комплексне поняття, відображає якісну сторону виробничої та фінансової діяльності
Коробов М.Я.	Міра забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями	забезпеченість підприємства необхідними фінансовими ресурсами
Бойчик І.М.	Спроможність підприємства вести господарську діяльність на основі своєчасного погашення усіх видів заборгованості, раціональної структури капіталу і господарських засобів	погашення усіх видів заборгованості, раціональна структура капіталу
Поддєрьогін А.М.	Комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських чинників і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів	результат взаємодії всіх елементів
Савицька Г.В.	Економічна категорія, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та спроможність суб'єкта до саморозвитку на фіксований момент часу	економічна категорія, стан капіталу

Проведений аналіз трактувань показав, що більшість дослідників розглядають фінансовий стан як сукупність, систему або набір певних показників. На нашу думку, важливим є те, що фінансовий стан підприємства слід сприймати як об'єктивну економічну категорію, яка може бути вивчена на різних рівнях деталізації та через певний набір показників. Ці показники, виступаючи розрахунковими величинами, слугують основою для ухвалення управлінських рішень у ситуаціях невизначеності. До них належать конкурентоспроможність, фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність, результативність виробничо-фінансової діяльності. Водночас ці параметри відображають лише окремі аспекти загального фінансового стану підприємства.

Основні складові поняття «фінансовий стан підприємства» представлений на рисунку 1.1.

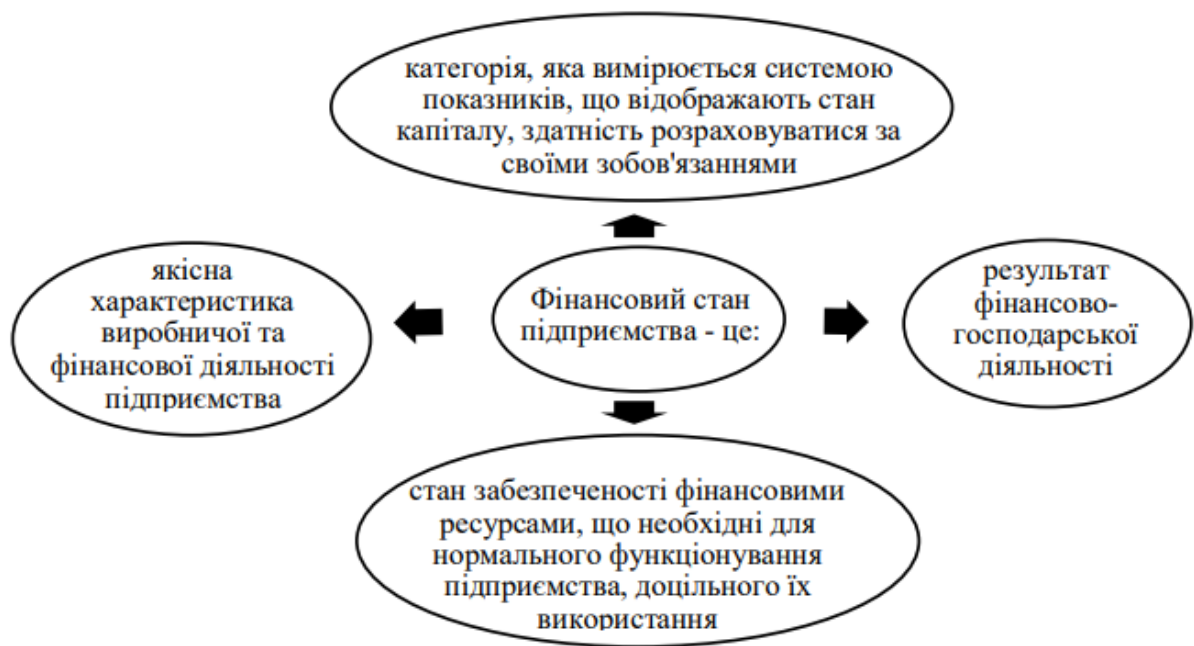

Рисунок 1.1 - Основні складові поняття «фінансовий стан підприємства»

Враховуючи численність наукових тверджень поняття «фінансовий стан підприємства» нами запропоновано уточнення, яке характеризує фінансовий стан як комплексне поняття, яке відображає якісний бік виробничої та

фінансово-економічної діяльності, та вказує на раціональне використання фінансово-економічних та виробничих ресурсів підприємства, та забезпечує належний рівень ліквідності, платоспроможності та конкурентоспроможності.

Деякі дослідники вважають, що практично всі фінансові показники можна трактувати як тимчасові розрахункові величини, аналіз яких за минулі періоди та прогнози на майбутнє мають значний інтерес у межах певного часового проміжку. Однак, такі показники, розраховані для конкретного періоду, можуть не враховувати динаміки змін і довгострокових тенденцій у виробничо-фінансовій діяльності підприємства.

Фінансові ресурси є важливою, але не достатньою умовою для оцінки ефективності та раціональності виробничої діяльності. Ця оцінка відображається у загальному фінансовому стані підприємства, який залежить від багатьох взаємопов'язаних факторів.

Основними завданнями оцінки фінансового стану підприємства представлені на рисунку 1.2.

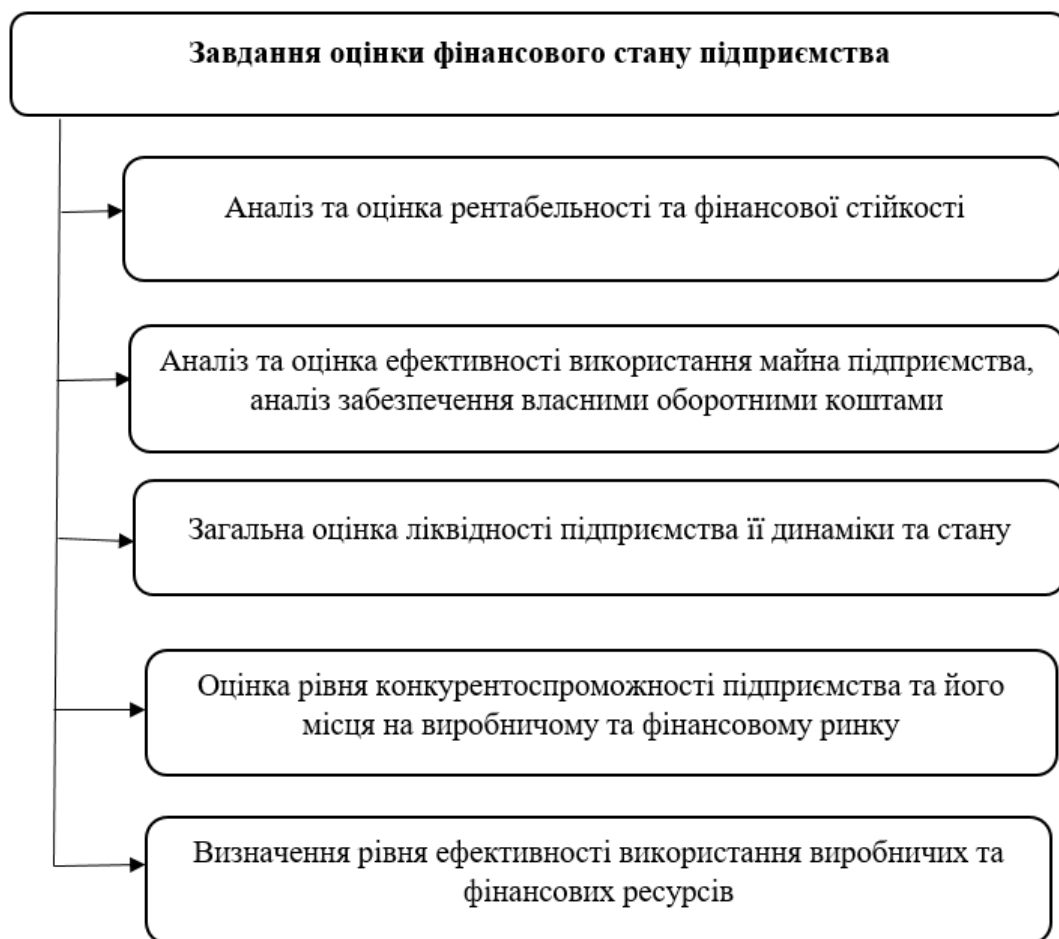

Рисунок 1.2 – Завдання оцінки фінансового стану

Фінансовий стан підприємства визначається елементами, які представлені на рисунку 1.3.

Рисунок 1.3 – Елементи оцінки фінансового стану підприємства

Фінансовий стан підприємства потребує регулярної та комплексної оцінки із застосуванням різноманітних методів, прийомів та підходів до аналізу. Основною метою такої оцінки є дослідження фінансової стійкості підприємства, розробка та впровадження заходів, спрямованих на оперативне відновлення платоспроможності, забезпечення фінансової стабільності, підтримання можливості продовження господарської діяльності, сприяння подальшому розвитку, досягнення прибутковості та збільшення виробничого потенціалу.

Фінансовий аналіз є фундаментальною основою для формування ефективної фінансової політики підприємства. Він допомагає виявляти слабкі сторони функціонування, приймати обґрунтовані інвестиційні та управлінські

рішення, спрямовані на підвищення результативності фінансово-господарської діяльності.

Застосування фінансового аналізу дозволяє досягти таких цілей:

- Оцінка ефективності діяльності підприємства, визначення факторів, причин і напрямів досягнення поточного стану.
- Виявлення тенденцій та перспектив розвитку за ключовими фінансовими показниками.
- Формування прогнозів і сценаріїв економічного розвитку з використанням накопиченої фінансової інформації.
- Розрахунок кредитоспроможності підприємства для залучення додаткових ресурсів.
- Планування, прогнозування та бюджетування фінансових потоків на основі раціонального підходу.
- Оцінка потреби у фінансових ресурсах та аналіз ефективності їх розміщення.
- Оптимізація управління грошовими потоками.
- Розробка рейтингових систем оцінки фінансового стану підприємств.
- Запобігання негативним наслідкам і своєчасне впровадження заходів для зміцнення платоспроможності, фінансової стабільності та прибутковості.
- Ідентифікація джерел та резервів для покращення фінансового стану.
- Обґрунтування політики розподілу прибутку та визначення ефективності його використання.
- Оцінка рівня ризиків, пов'язаних із погашенням зобов'язань, залученням інвестицій та нарощенням активів [35].

Таким чином, фінансовий аналіз відіграє ключову роль у підтриманні стабільності підприємства, підвищенні його конкурентоспроможності та забезпеченні довгострокового розвитку.

Визначивши поняття «фінансового стану підприємства», важливо окреслити ключові фактори, що на нього впливають. Під факторами

розуміють умови, які визначають можливості здійснення фінансово-господарської діяльності та причини, що обумовлюють ці умови.

Фактори, які впливають на фінансовий стан підприємства, можна класифікувати за такими критеріями:

- За місцем виникнення – внутрішні та зовнішні;
- За структурою – прості та складні;
- За часом впливу – постійні та змінні;
- За ступенем кількісного вимірювання – якісні та кількісні.

Оцінка фінансового стану підприємства залежить від його доходів, прибутків, а також структури капіталу й активів. Визначені фактори впливають на рівень фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності та ефективності використання капіталу [42].

Зовнішні фактори здебільшого мають непрямий вплив на фінансовий стан підприємства. Хоча їх кількісний вплив важко виміряти, вони суттєво впливають на внутрішнє середовище підприємства, яке, у свою чергу, безпосередньо визначає фінансові показники. Таким чином, вплив зовнішніх факторів проявляється опосередковано. Водночас брак або неефективне використання активів може спричинити несвоєчасні розрахунки з постачальниками, проблеми з матеріально-технічним забезпеченням, а також негативно вплинути на виконання підприємством своїх зобов'язань перед власниками, державою та працівниками. Раціональне використання активів і забезпечення ними в необхідному обсязі створюють передумови для покращення господарських результатів.

Для повноцінного аналізу фінансового стану підприємства потрібно оцінити тенденції ключових показників, які характеризують фінансовий стан з різних аспектів.

До основних показників фінансової стабільності відносять:

- Стійку платоспроможність;
- Ефективне використання капіталу;
- Своєчасне здійснення розрахунків;

- Наявність стабільних фінансових ресурсів.

Фактори незадовільного фінансового стану включають:

- Неефективне розміщення коштів;
- Брак власних обігових коштів;
- Наявність стійкої заборгованості;
- Негативні тенденції у виробництві.

До узагальнених показників фінансового стану належать показники доходності та рентабельності. Важливим є аналіз структури доходів і оцінка взаємозв'язку прибутків із показниками рентабельності. Дослідження чинників, що формують прибуток, полегшує прийняття практичних рішень [2].

Доходність підприємства оцінюється за допомогою абсолютних і відносних показників. Абсолютний показник – це сума прибутків або доходів, а відносний показник – це рівень рентабельності, який відображає ефективність діяльності підприємства.

Оцінка фінансового стану підприємства є важливим етапом, який дозволяє розробити та впровадити заходи, спрямовані на посилення його позицій, нарощування потенціалу та розширення можливостей для здійснення господарської діяльності. Завдяки аналізу фінансового стану можна отримати наступну інформацію:

- загальна ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства;
- раціональність використання фінансових ресурсів;
- рівень кредитоспроможності підприємства як позичальника для забезпечення господарської діяльності;
- ступінь підприємницького ризику, пов'язаного з виконанням фінансових зобов'язань;
- спроможність підприємства збільшувати активи та залучати інвестиції;

- підходи до розподілу та використання чистого прибутку відповідно до потреб підприємства;
- ключові аспекти планування, бюджетування та аналізу тенденцій розвитку підприємства на основі фінансових показників [9].

Ця інформація дає змогу визначити не лише поточний стан підприємства, але й перспективи його подальшого розвитку.

1.2. Методика оцінки фінансового стану підприємства

У сучасній практиці відсутня єдина уніфікована методика для комплексної та тематичної оцінки фінансового стану підприємства. Науковці найчастіше використовують три основних підходи: метод комплексної оцінки, коефіцієнтний метод і інтегральний метод. На рисунку 1.4. представлено головні переваги та недоліки кожного з цих методів.

Рисунок 1.4 – Методи оцінки фінансового стану, їх переваги та недоліки

Метод комплексної оцінки дозволяє отримати загальне уявлення про ефективність діяльності підприємства шляхом інтеграції кількісних і якісних показників в єдиний параметр. Ці показники висвітлюють різні аспекти функціонування компанії. Завдяки такій оцінці можна визначити позицію підприємства на ринку та рівень його конкурентоспроможності [10].

Коефіцієнтний метод передбачає розрахунок спеціальних коефіцієнтів, які охоплюють усі напрями діяльності підприємства, враховуючи як внутрішні, так і зовнішні чинники, що впливають на його фінансовий стан.

Інтегральний метод дозволяє відслідковувати зміни інтегрованого показника в динаміці, що значно спрощує процес аналізу. Цей підхід базується на узагальненні ключових показників, таких як платоспроможність, фінансова стійкість і незалежність, у єдиний інтегральний показник.

Найбільш поширеним підходом до оцінки фінансового стану та результатів діяльності підприємств є традиційний метод, відомий як коефіцієнтний аналіз. Його основою є використання фінансових коефіцієнтів, що слугують інструментами для узагальнення інформації, наведеної у фінансовій звітності. Окремі показники можуть відрізнятися за структурою або за рівнем впливу факторів. На практиці всі показники поділяються на дві основні групи: синтетичні та аналітичні [11].

Синтетичні показники базуються на широкому спектрі факторів і подій, які формують їхній рівень, тоді як аналітичні показники характеризуються більш вузьким набором параметрів. При загальній оцінці фінансового стану підприємства зазвичай пріоритет надається саме синтетичним показникам.

Коефіцієнтний аналіз є популярним через свою простоту обчислення та можливість швидкої інтерпретації результатів. Водночас він має і певні недоліки: оцінка окремих напрямів діяльності підприємства може бути ускладненою через суперечливість оцінок різних груп показників. Це створює труднощі для практичного застосування такого аналізу. Для вирішення цієї проблеми може використовуватися синтетичний показник, який дає комплексну оцінку, або ж інші підходи, наприклад, дискримінантний аналіз, що дозволяє точніше визначити фінансовий стан підприємства та оцінити його ефективність.

Загалом, фінансові коефіцієнти забезпечують оперативний моніторинг змін у господарській діяльності підприємства. Завдяки їхньому різноманіттю можна визначити ознаки покращення чи погіршення фінансового становища, а також сильні й слабкі сторони підприємства. Для аналізу зазвичай використовуються показники, які мають високу інформаційну ємність [7].

Традиційні фінансові показники, такі як ліквідність, операційна ефективність, рівень заборгованості та прибутковість, займають ключову роль у дослідженні фінансового стану. Показники, які представлені рисунком 1.5 охоплюють різні аспекти діяльності підприємства, забезпечуючи комплексний підхід до оцінки його фінансового становища. Варто зазначити, що для

більшої точності аналізу ці показники часто об'єднуються за допомогою методів дискримінантного аналізу.

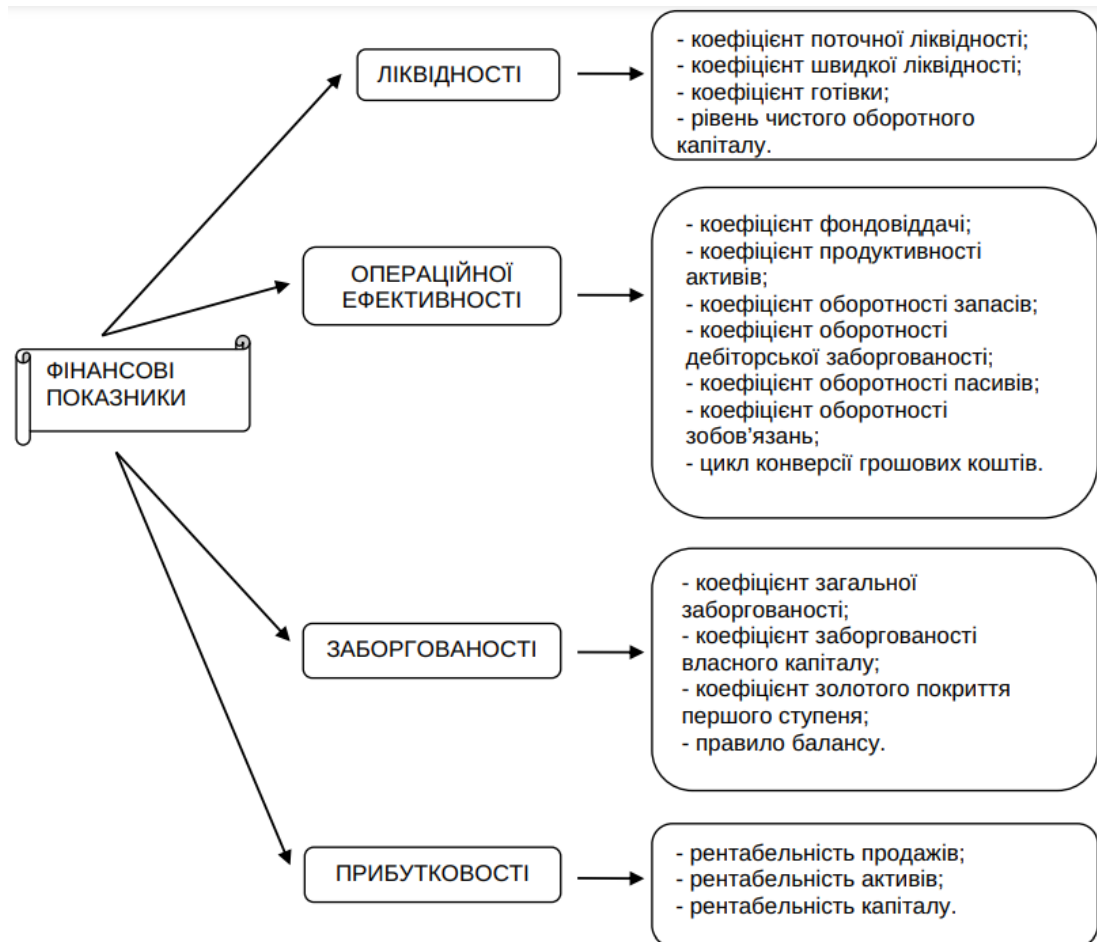

Рисунок 1.5 – Показники оцінки фінансового стану

Таким чином, порівняння методів оцінки фінансового стану підприємства дає змогу виокремити їхні сильні та слабкі сторони. Для отримання більш точного і детального аналізу керівництво підприємства може комбінувати різні методики, що забезпечить комплексний підхід до оцінювання капіталу.

На основі аналізу наукових джерел нами визначено найбільш розповсюджену методику аудиту та оцінки фінансового стану підприємств, яку можна представити як загальний алгоритм – систему коефіцієнтів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Значення показників фінансового стану, їх допустиме нормативне значення та рух тенденції

№ з/п	Група показників	Назва показника	Нормативне значення
1.	Показники, що характеризують фінансову стійкість	Коефіцієнт фінансової незалежності Коефіцієнт фінансового ризику (співвідношення власних та залучених коштів) Коефіцієнт фінансової стійкості Коефіцієнт маневрування власного капіталу Коефіцієнт структури капіталу	$K_a > 0,5$ $K_{фр} < 0,5$ $0,5 < K_{фс} < 0,9$ $0,1 < K_m < 0,5$ Тенденція до зростання
2.	Показники, що характеризують платоспроможність	Коефіцієнт абсолютної ліквідності Коефіцієнт проміжної (швидкої) ліквідності Коефіцієнт покриття (поточної ліквідності)	$0,2 < K_{ал} \leq 0,5$ $0,6 < K_{шл} \leq 0,8$ $K_{пл} > 2,0$
3.	Показники, що характеризують рівень ділової активності	Ресурсовіддача Фондовіддача Коефіцієнт оборотності запасів Період обороту запасів Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості Період обороту дебіторської заборгованості	Тенденція до зростання Тенденція до зростання Тенденція до зростання Тенденція до зростання Тенденція до зростання Тенденція до зростання Тенденція до зростання
4.	Показники, що характеризують рентабельність	Коефіцієнт рентабельності активів Коефіцієнт рентабельності власного капіталу Коефіцієнт рентабельності продажу (рентабельність діяльності)	Тенденція до зростання Тенденція до зростання Тенденція до зростання

Цей набір коефіцієнтів найбільш ефективно відображає стан фінансової діяльності підприємства.

Водночас систематичний аналіз усіх показників фінансового стану не завжди є обов'язковою процедурою. Оптимальний набір та види показників аналітик або аудитор обирає, орієнтуючись передусім на конкретні завдання дослідження.

Залежно від напрямку оцінки фінансового стану формується відповідна система показників, яка може бути як широкою, так і вузькою. Це дає змогу отримати висновки, що мають як довгостроковий, так і короткостроковий характер. Наприклад, в оперативному аналізі показників ділової активності можна розраховувати коефіцієнти оборотності заборгованості для кожного окремого контрагента. У тактичному контексті увага може бути зосереджена на оборотності заборгованості певних груп контрагентів, тоді як у стратегічному плануванні — на загальних показниках оборотності кредиторської та дебіторської заборгованості.

На сучасному етапі для аналізу фінансового стану широко застосовують такі прийоми: горизонтальний, вертикальний, факторний, порівняльний і коефіцієнтний аналізи, які базуються як на абсолютних, так і на відносних показниках. Характеристика основних прийомів оцінки фінансового стану підприємства представлені таблицею 1.3.

Таблиця 1.3 – Характеристика основних прийомів оцінки фінансового стану

Прийоми	Характеристика
Горизонтальний (часовий)	Порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом
Вертикальний (структурний)	Визначення структури фінансових показників з оцінкою впливу різних чинників на кінцевий результат
Трендовий	Порівняння кожної позиції звітності з низкою попередніх періодів та визначення тренду, тобто основної тенденції динаміки показників, очищеної від впливу індивідуальних особливостей окремих періодів (за допомогою тренду здійснюється екстраполяція найважливіших фінансових показників на перспективний період, тобто перспективний прогнозний аналіз фінансового стану)
Відносних показників (коефіцієнтів)	Розрахунок відношень між окремими позиціями звіту або позиціями різних форм звітності, визначення взаємозв'язків
Факторний аналіз	Визначення впливу окремих чинників (причин) на результативний показник детермінованих (розділених у часі) або стохастичних (що не мають певного порядку) прийомів дослідження

Результати проведеного дослідження показують, що для оцінки фінансового стану підприємства можна застосовувати різноманітні методи та прийоми аналізу. Вибір методології, зокрема конкретних прийомів, моделей і підходів, залежить від обраної стратегії розвитку підприємства. У процесі аналізу фінансового стану доцільно розробити алгоритм, який передбачає використання комплексної системи методичних підходів. Це, по-перше, дозволяє об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства за ключовими напрямками діяльності, а по-друге, сприяє ухваленню управлінських рішень, спрямованих на усунення слабких місць і підвищення ринкової вартості капіталу.

Фінансовий стан підприємства є багатограним поняттям, що відображає якісний вимір його господарської діяльності. Він формується під впливом взаємодії всіх елементів фінансових відносин та відображає ефективність використання ресурсів компанії. Точна та достовірна оцінка фінансового стану дає змогу виявити проблемні аспекти діяльності, забезпечуючи основу для ухвалення ефективних рішень щодо оптимізації розподілу капіталу [7].

Фінансово стабільне підприємство характеризується високою конкурентоспроможністю, здатністю своєчасно виконувати боргові зобов'язання, раціональною структурою капіталу та привабливістю для інвесторів. Аналіз фінансового стану є необхідним інструментом, який надає важливу інформацію про динаміку якісних і кількісних змін показників. Це допомагає керівництву приймати обґрунтовані рішення для стратегічного планування та прогнозування діяльності як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі [10].

Для ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємство повинно систематично проводити поглиблений аналіз фінансового стану, застосовуючи адаптовані до його специфіки методи та підходи, які відповідають стратегічним цілям та політиці розвитку.

1.3. Управління фінансовим станом підприємства в сучасних умовах

Виробничо-господарська та фінансово-економічна діяльність підприємства відбувається завдяки організованому, якісному, своєчасному та ефективному управлінню, яке є сукупністю взаємопов'язаних послідовно здійснюваних функцій. Фінансова та економічна діяльність підприємства має бути зорієнтована на ефективне використання фінансових ресурсів, забезпечення касової, кредитної та розрахункової дисципліни, раціональності власних та залучених ресурсів, ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості.

Фінансовий аналіз відіграє ключову роль у формуванні фінансової політики підприємства, виявленні недоліків його діяльності та ухваленні управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності функціонування. Завдяки фінансовому аналізу можна досягти таких цілей:

- провести оцінку ефективності діяльності підприємства, а також визначити фактори та причини, що зумовлюють поточний стан;
- виявити тенденції розвитку підприємства на основі показників його фінансового стану;
- розробити сценарії економічного розвитку, оптимізуючи інформаційну базу фінансових даних;
- оцінити кредитоспроможність підприємства для забезпечення залучення фінансових ресурсів;
- здійснити якісне планування, прогнозування та бюджетування, а також ефективно розподілити фінансові ресурси;
- забезпечити раціональне формування та використання грошових потоків;
- створити системи рейтингів для оцінки фінансового стану підприємств;
- своєчасно вжити заходів для підвищення платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності;

- виявити резерви для покращення фінансового стану;
- обґрунтувати політику розподілу та використання прибутку як для підприємства, так і для його власників;
- оцінити рівень підприємницького ризику, що включає спроможність погашати зобов'язання, нарощувати чисті активи, залучати інвестиції та приймати ефективні управлінські рішення [13].

Визначивши поняття фінансового стану підприємства, слід розглянути чинники, які на нього впливають. Фактори можна охарактеризувати як умови та причини, що визначають господарські процеси. Їх класифікація здійснюється за такими критеріями:

- за місцем виникнення: зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні);
- за структурою: прості й складні;
- за часом впливу: постійні та змінні;
- за можливістю вимірювання: якісні (які піддаються вимірюванню) і кількісні (які не піддаються вимірюванню).

Оцінка фінансового стану залежить від таких показників, як дохід, прибуток, структура капіталу й активів. Вони визначають рівень ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості. Вплив зовнішніх чинників на фінансовий стан підприємства є непрямим. Хоча кількісна оцінка таких чинників часто неможлива, вони мають значний вплив на внутрішнє середовище підприємства, а отже, й на його фінансовий стан через опосередковану взаємодію з внутрішніми показниками.

Процес управління фінансовим станом підприємства має бути орієнтований на попереджувальні антикризові заходи. Це складний і багатоступеневий процес, який потребує поєднання формальних та неформальних підходів до оцінки ефективності та корисності різних антикризових альтернатив. Він базується на визначених цільових параметрах антикризового управління.

Згідно з функціями антикризового управління, наведеними в таблиці 1.4., для підтримки фінансової стійкості СКП необхідно зосередитися на

створенні управлінських рішень, спрямованих на профілактику кризи. Основним завданням у цьому випадку є розробка превентивних заходів, які дозволять уникнути потенційних загроз у майбутньому.

Таблиця 1.4 – Попереджувальні антикризові заходи управління фінансовим станом підприємства

Виявлений індикатор кризи	Заходи щодо його нейтралізації
Недостатність власного оборотного капіталу	Недостатність власного оборотного капіталу СКП призвело до зниження рівня фінансової стійкості підприємства. Саме тому, нами пропонується підвищити вартість власного оборотного капіталу шляхом поліпшення структури активів підприємства (збільшення вартості оборотних активів)
Оптимізація структури активів та пасивів	Забезпечення ефективної структури капіталу можливе з шляхом визначення негативних чинників впливу на зміну оптимальності структури активів та пасивів, а також їх нейтралізація завдяки впровадженні управлінських рішень

Попереджувальні антикризові управлінські рішення забезпечить підвищення рівня фінансової стійкості підприємства в майбутньому періоді та збільшить рівень прибутковості, покращить структуру капіталу та модернізує технічну базу підприємства.

В сучасному динамічному світі, в період загострення не лише виробничих, фінансових, а і військово-політичних проблем в процесі управління фінансовим станом важливим є проведення своєчасної діагностики фінансового стану підприємства.

На думку Заярна Н.М., Нечесанов М.Ю., Щербакова Н.С.: «суттєве розширення прав господарюючих суб'єктів за сучасних умов господарювання у сфері їх фінансово-економічної діяльності сприятиме підвищенню ролі своєчасної та якісної діагностики фінансового стану, оцінки ліквідності, платоспроможності й фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення рівня економічної безпеки. Особливістю формування економіки сучасного типу, крім посилення впливу жорсткої конкурентної боротьби, є зміни в технології виробництва, комп'ютеризація опрацювання економічної інформації, постійні нововведення в податковому законодавстві, зміни процентних ставок і курсів валют тощо. В цих умовах перед керівництвом підприємств виникає багато проблемних питань. Відповідь на них може дати діагностика фінансового

стану, яка є одним із інструментів дослідження реальних можливостей господарюючого суб'єкта, зокрема його фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності його активів та забезпечення достатнього рівня конкурентоспроможності, за допомогою якої забезпечується належний рівень його економічної безпеки. Важливим є визначення сутності “діагностика фінансового стану”, що дозволить зрозуміти та сформулювати своє бачення цього поняття» [17].

У своїх працях Сметанюк О.А. визначає, що: «Діагностика фінансового стану - ідентифікація стану об'єкта через реалізацію комплексу дослідницьких процедур, направлених на виявлення домінантних факторів такого стану, симптомів та причин виникнення проблеми або можливих ускладнень, оцінку можливостей підприємства реалізувати стратегічні й тактичні цілі, підготовку необхідної інформаційної бази для прийняття рішення. Діагностика покликана забезпечувати комплексне виявлення, аналіз, ліквідування та прогнозування проблем підприємства з метою забезпечення прийняття випереджуючих управлінських рішень, спрямованих на досягнення його стратегічних та тактичних цілей» [39].

Враховуючи завдання діагностики фінансового стану підприємства, очевидно стає потреба в ефективному управлінні фінансовою діяльністю, що включає регулярну оцінку із застосуванням різноманітних методів, прийомів та інструментів аналізу. У цьому контексті, на нашу думку, доцільно проводити діагностику фінансового стану за такими етапами:

- модернізувати механізм управління підприємством, враховуючи вимоги фінансової прозорості; наприклад, для великих компаній і холдингів найбільш дієвою є система бюджетного управління;
- створити ефективну організаційну структуру управління, розподіливши функції між бізнес-одинацями;
- налаштувати роботу фінансової служби так, щоб забезпечити доступ до інформації за всіма напрямками діяльності, включно з об'єктами

фінансового управління, управлінськими процесами (планування, аналіз, прогнозування) та фінансовими потоками.

За необхідності слід також оснастити фінансову службу сучасними методичними інструментами, навчити персонал використовувати сучасні засоби фінансової діагностики. Це передбачає розробку стандартів управлінського обліку як для підприємства в цілому, так і для окремих підрозділів чи видів діяльності. До цих стандартів можна віднести форми звітності, строки подання даних, систему інформаційних потоків та документообіг.

Особливо важливим є забезпечення інтеграції управлінського та бухгалтерського обліку, адже основним джерелом фактичної фінансової інформації залишається бухгалтерія. Метою цього етапу є створення системи оперативного збору й обробки фінансової інформації. Це також вимагає впровадження сучасних інформаційних технологій і програмного забезпечення для автоматизації процесів.

Роль економічної діагностики у підвищенні ефективності управління фінансовим станом підприємства та забезпеченні його економічної безпеки полягає у виконанні ключових функцій: оцінювальної, діагностичної та пошукової. Їх характеристики відображені на рисунку 1.6.

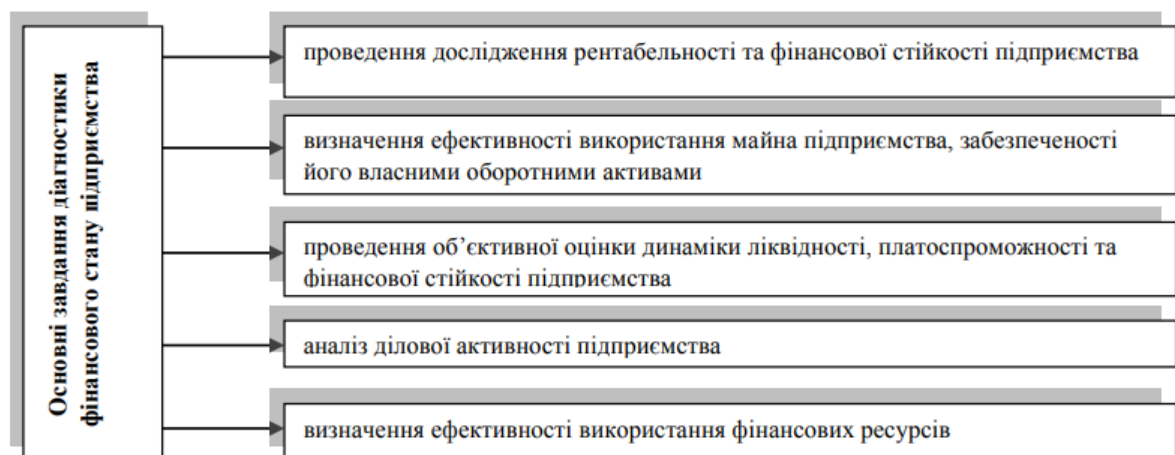

Рисунок 1.6 – Основні завдання діагностики фінансового стану

Рисунок 1.7 – Основні функції економічної діагностики фінансового стану

Діагностика фінансового стану є важливим елементом фінансового менеджменту будь-якого підприємства. Вона передбачає проведення комплексного аналізу результатів господарської діяльності, ефективність якої оцінюється за такими показниками, як раціональне використання ресурсів, своєчасне виконання зобов'язань та стабільна рентабельність [2, с. 190]. Таким чином, економічна діагностика дозволяє:

- ухвалювати виважені рішення щодо управління фінансовими процесами підприємства;
- аналізувати зміни у функціонуванні підприємства під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів, ідентифікувати їхні типи та динаміку;
- вчасно виявляти ознаки незадовільного фінансового стану, навіть за непрямыми індикаторами;
- розробляти адекватну фінансово-економічну політику, а також стратегії і тактичні плани;
- формувати обґрунтовані висновки про фінансовий стан підприємства як на момент аналізу, так і в перспективі;
- визначати шляхи покращення фінансової ситуації підприємства [39? 42].

Враховуючи мету, завдання, етапи та функції, проведення діагностики фінансового стану підприємства доцільно організовувати за ключовими напрямками, які відображені на рисунку 1.8.

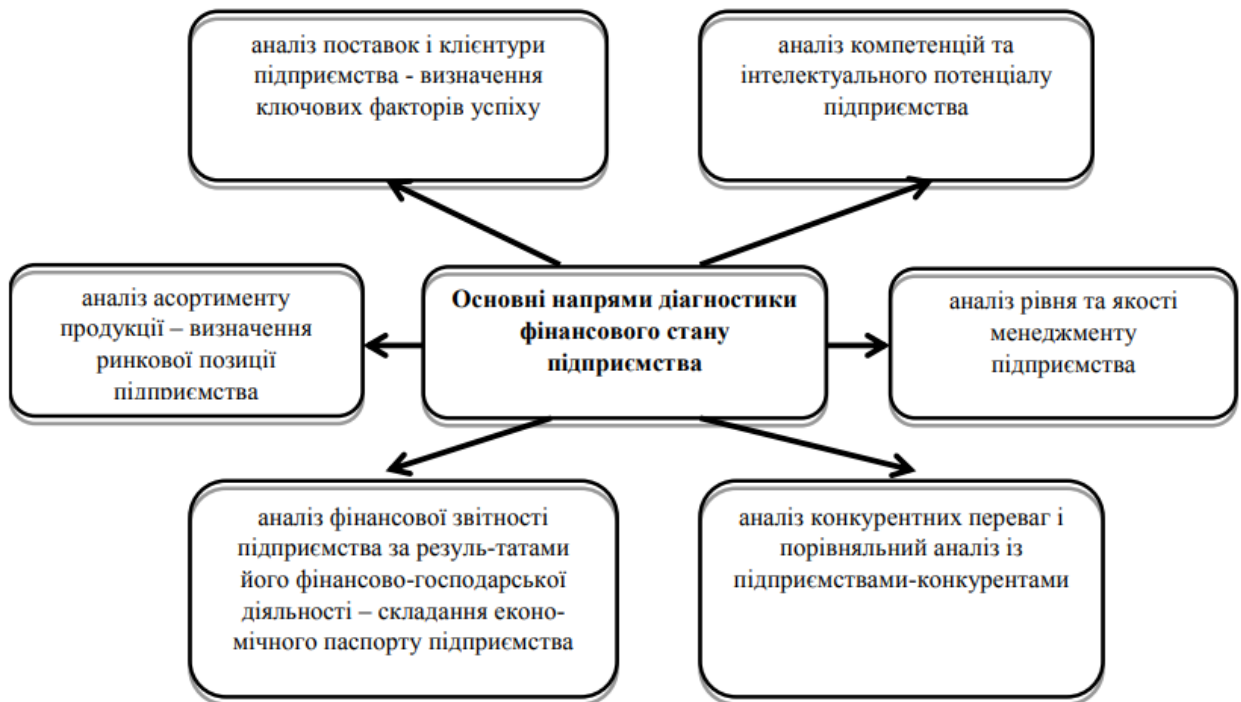

Рисунок 1.8 – Основні напрямки діагностики фінансового стану підприємства

Діагностика фінансового стану підприємства дає змогу визначити основні ключові параметри, які чітко та об'єктивно відображають фінансову ситуацію на підприємстві. На основі отриманих даних розробляються стратегії та прогнози для фінансового оздоровлення підприємства. Фінансова діяльність має бути орієнтована на забезпечення стабільного надходження та ефективного використання фінансових ресурсів, досягнення оптимального балансу між власними і залученими коштами, а також підтримку фінансової стійкості, що є необхідною умовою для ефективного функціонування підприємства. Ці фактори обумовлюють важливість регулярної оцінки

фінансового стану, яка відіграє ключову роль у забезпеченні високого рівня економічної безпеки підприємства.

Економічна безпека підприємства визначається як захищеність його діяльності від зовнішніх загроз, а також здатність швидко реагувати на ці загрози або адаптуватися до несприятливих умов, що можуть негативно вплинути на його роботу. Рівень економічної безпеки безпосередньо залежить від того, наскільки ефективно керівництво та спеціалісти підприємства зможуть передбачити можливі загрози та вчасно ліквідувати негативні наслідки, спричинені різними факторами зовнішнього та внутрішнього середовища.

Складові системи забезпечення економічної безпеки підприємства визначають два основні чинники:

- потенційний склад та структура загроз;
- фінансові можливості підприємства.

Ефективність управління економічною безпекою підприємства безпосередньо впливає на його фінансовий стан. Окрім того, результати діагностики фінансового стану дозволяють оцінити правильність прийнятих управлінських рішень, спрямованих на досягнення потрібного рівня економічної безпеки. З огляду на це, організація та функціонування системи забезпечення економічної безпеки мають ґрунтуватися на принципах: комплексності, безперервності, законності, поєднання превентивних і реактивних заходів, диференціації, балансу гласності та конфіденційності, компетентності та економічної доцільності [20, 27].

Негативний вплив на економічну безпеку підприємства можуть чинити як свідомі, так і несвідомі дії окремих осіб та суб'єктів господарювання, а також певні об'єктивні обставини, такі як стан фінансової ситуації на ринках, наукові досягнення, технологічні інновації чи форс-мажорні обставини.

Економічну безпеку підприємства можна визначити як оптимальне використання корпоративних ресурсів, що проявляється у досягненні найкращих фінансових результатів, таких як прибутковість і рентабельність.

Оцінка поточного рівня економічної безпеки з фінансової точки зору здійснюється шляхом детального аналізу загроз, які можуть негативно вплинути на фінансовий стан підприємства, а також можливих збитків, які підприємство може зазнати в результаті цих загроз. Крім того, важливо враховувати існуючу на підприємстві систему аналізу та оцінки результатів фінансово-господарської діяльності, що є основою для забезпечення економічної безпеки.

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЖДТ-СЕРВІС»

2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ЖДТ-Сервіс» та особливості його виробничої діяльності

ТОВ «ЖДТ-Сервіс» – це підприємство, яке спеціалізується на ремонті, технічному обслуговуванні та модернізації залізничного транспорту й обладнання. Головна місія компанії полягає в забезпеченні безперебійного функціонування рухомого складу та інфраструктури залізниць шляхом надання послуг найвищої якості.

Компанія була заснована та зареєстрована в місті Костянтинівка Донецької області. До 2022 року підприємство знаходилося за адресою: вул. Житомирська, 31. У зв'язку з військовими подіями воно було релоковано до міста Кропивницький, де нині виробничі потужності розташовані за адресою: Кіровоградська область, м. Кропивницький, Фортечний район, вул. Мурманська, буд. 41.

Станом на період проходження переддипломної практики в компанії працює 12 осіб, тоді як у 2020 році чисельність працівників складала 7 осіб. У штаті підприємства є директор (1 особа), головний бухгалтер (1 особа), інженер (1 особа) та 10 механіків, які працюють у ремонтному цеху.

Основні напрями діяльності ТОВ «ЖДТ-Сервіс»:

1. Ремонт залізничного транспорту:
 - Виконання капітального, планового і поточного ремонту вагонів, локомотивів та спеціалізованої техніки.
 - Виявлення й усунення несправностей у ключових системах рухомого складу.
2. Модернізація та вдосконалення:
 - Підвищення технічних характеристик обладнання завдяки його модернізації.

- Використання сучасних деталей для забезпечення довготривалої експлуатації.

3. Обслуговування гальмівного обладнання:

- Ремонт, налаштування та тестування гальмівних систем для гарантування безпеки експлуатації.

4. Роботи із залізничною інфраструктурою:

- Обслуговування та ремонт колійного господарства, стрілочних переводів і систем сигналізації.

- Відновлення інфраструктурних об'єктів.

5. Виробництво комплектуючих:

- Виготовлення запасних частин і вузлів для залізничного транспорту та обладнання.

6. Технічна підтримка та консалтинг:

- Надання консультацій з питань експлуатації та обслуговування залізничного транспорту.

- Допомога у впровадженні інноваційних технологій та оптимізації виробничих процесів.

ТОВ «ЖДТ-Сервіс» прагне відповідати найвищим стандартам якості, забезпечуючи ефективну роботу залізничної інфраструктури та транспорту.

ТОВ «ЖДТ-Сервіс» має низку вагомих переваг, які забезпечують його лідерські позиції на ринку:

- Застосування сучасних технологій і передового обладнання.
- Кваліфікована команда фахівців, яка гарантує високий рівень виконаних робіт.
- Неухильне дотримання стандартів якості та безпеки.
- Індивідуальний підхід до потреб клієнтів і конкурентоспроможна цінова політика.

Це надійний партнер у сфері обслуговування залізничного транспорту, який сприяє підтримці техніки в робочому стані та розвитку транспортної інфраструктури.

Основні напрями діяльності підприємства:

1. Реконструкція та оновлення техніки

- Проведення капітальних ремонтів транспортного, промислового, будівельного та сільськогосподарського обладнання, що дозволяє продовжити термін їх експлуатації.

2. Виробництво та ремонт деталей

- Виготовлення запасних частин, заміна зношених компонентів, а також ремонт ключових вузлів і агрегатів.

3. Технічне обслуговування

- Регулярна діагностика, налаштування та технічне обслуговування машин і механізмів для забезпечення їх безперебійної роботи.

4. Спеціалізовані ремонтні роботи

- Відновлення електротехнічного обладнання, гідравлічних систем, двигунів та інших складових техніки в спеціалізованих цехах.

5. Екологічна та енергоефективна модернізація

- Роботи з оптимізації обладнання, спрямовані на енергозбереження та зниження впливу на довкілля.

6. Консультаційна підтримка

- Експертні поради з питань використання, модернізації та ремонту обладнання.

ТОВ «ЖДТ-Сервіс» гарантує високу якість виконаних робіт завдяки використанню інноваційних підходів, сучасних матеріалів та технологій. Підприємство забезпечує виконання замовлень у визначені строки, орієнтуючись на потреби кожного клієнта.

2.2. Горизонтальний аналіз статей балансу

ТОВ «ЖДТ-Сервіс»

Фінансово-економічний аналіз це безперервний процес дослідження фінансового стану, основних статей балансу та звіту про фінансові результати з метою визначення ймовірних можливостей підвищення ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку, це засіб накопичення, трансформації й використання інформації щодо фінансових операцій.

Проведемо аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2020-2023 роки, а проведені нами розрахунки занесемо у таблиці 2.1 та 2.2.

Таблиця 2.1 – Аналіз активів ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2020-2023 роки

Стаття	2021 рік		2022 рік		2023 рік		Відхилення			
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2022/2021		2023/2022	
							тис. грн.	%	тис. грн	%
Необоротні активи										
Основні засоби	1391,6	14,6	1131,1	10,2	6618,4	38,8	-260,5	81,3	2187,4	293
Первісна вартість	1709,8	17,9	1740,9	15,6	7641,4	44,9	31,1	101,9	5900,6	438,9
знос	(318,3)	3,32	(609,8)	5,47	(1023,1)	6,0	-260,6	81,3	413,2	1167,8
Усього необоротних активів	1391,6	14,6	1131,0	10,2	6618,4	39,6	-260,7	813	5487,3	585,2
Оборотні активи										
Запаси	1444,4	15,1	2658,2	23,9	1923,4	11,28	1213,7	184,02	-734,7	72,35
Поточна дебіторська заборгованість	6745,8	70,49	7182,5	64,47	7632,0	44,8	436,8	106,5	449,6	106,3
Гроші та їх еквіваленти	-26,1	-0,27	29,7	0,26	517,8	3,03	55,8	-113,4	488,3	1749,4
Інші оборотні активи	12,8	0,13	138,3	1,24	349,7	2,05	125,8	1106,4	211,4	258,85
Усього оборотні активи	8176,9	85,5	10008,5	89,9	10422,9	60,6	1832,5	122,4	414,4	104,2
Баланс	9568,8	100	11139,6	100	17041,3	100	1570,8	116,4	590,7	152,9

Аналізуючи активи ТОВ «ЖДТ-Сервіс». Спостерігаємо, що у 2022 році основні засоби зменшились на 260,5 тис. грн порівняно з попереднім 2021 роком. У 2023 році було закуплено нове ремонтне обладнання на суму 5487,3 тис. грн., що призвело до зростання загальної суми основних засобів. Також, варто відмітити, що у 2023 році знос збільшився на 413,2 тис. грн (67,8%), в порівнянні із попереднім роком.

Запаси у 2022 році зросли на 1213,7 тис. грн., а у 2023 році вже зменшились на 734,7 тис. Це пояснюється впровадженням раціональної політики управління запасів на підприємстві, та запровадження методу «саме вчасно».

Поступово за весь досліджуваний період спостерігається зростання поточної дебіторської заборгованості у 2022 році на 436,7 тис. грн (+6,5%), у 2023 році зросла ще на 449,5 тис. грн (+6,3%). Також спостерігається зростання грошових коштів та їх еквівалентів на 55,7 тис. грн. у 2022 році в порівнянні із попереднім та 488,2 тис. грн. у 2023 році в порівнянні із попереднім.

Якщо в цілому говорити про загальний розмір оборотних активів, то у 2022 році спостерігається зростання 1829,0 тис. грн., а у 2023 році на 414,4 тис. грн.

Отже, зростання обсягів необоротних активів у 2023 році свідчить про значні капітальні інвестиції. А зростання обсягів оборотних активів є свідченням зміцнення ліквідності підприємства.

Таблиця 2.2 - Аналіз складу та структури пасиву балансу ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2020-2023 роки

Стаття	2021 рік		2022 рік		2023 рік		Відхилення			
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2022/2021		2023/2022	
							тис. грн.	%	тис. грн	%
Власний капітал										
Капітал	275	2,9	275	2,5	275	1,6	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток	3531,5	036,8	4531,6	40,7	8164,4	47,9	700,9	122,6	3633,0	180,2

(непокритий збуток)										
Усього власний капітал	3806,5	39,8	4806,4	43,2	8439,5	49,6	999,7	126,2	3633,0	175,5
Поточні зобов'язання і забезпечення										
Короткострокові кредити банків	500	5,2	303	2,7	-	-	-197	60,7	-	-
Поточна заборгованість товари, роботи, послуги	3498,6	0,36	2658,1	23,9	4134,2	24,2	-840,5	75,9	1476	155,6
Поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом	1580,6	16,5	1749,2	15,7	2299,2	13,5	168,7	110,7	550	131,5
Розрахунки зі страхування	25,7	0,26	36,5	0,34	14,3	0,08	10,9	142,1	-22,1	39,3
Розрахунки з оплати праці	96,2	1,00	141,2	1,27	58,6	0,33	45	146,7	-82,6	41,5
Інші поточні зобов'язання	61,1	0,64	1445,3	12,9	2095,7	12,2	1384,2	2365,4	650,4	145,1
Усього поточні зобов'язання	5761,9	60,2	6333,2	56,9	8601,9	50,4	571,2	109,9	2268,7	135,9
Баланс	9568,8	100	11139,5	100	17041,2	100	1570,7	116,4	590,7	152,9

Аналізуючи пасиви можемо сказати, що спостерігається зростання загальної суми нерозподіленого прибутку у 2022 році на 999,9 тис. грн (+28,3%), а у 2023 році на 3633,0 тис. грн (+80,2%). Короткострокові кредити у 2022 році зменшились на 197,0 тис. грн (-39,4%), у 2023 році відсутні

Спостерігається зменшення поточної заборгованості за товари, роботи, послуги у 2022 році на 840,4 тис. грн (-24,0%), а в 2023 році зростання на 1476,0 тис. грн (+55,5%).

Загальне зростання власного капіталу, особливо у 2023 році, є позитивним сигналом, однак значне збільшення поточних зобов'язань може свідчити про зростання боргового навантаження.

Проаналізуємо сукупний дохід ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2020-2023 роки, а результати наших розрахунків занесемо у таблицю 2.3.

Таблиця 2.3 - Аналіз сукупного доходу ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2020-2023 роки

Стаття	2021 рік	2022	2023 рік	Відхилення			
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2022/2021		2023/2022	
				тис.грн.	%	тис. грн	%
Фінансовий результат							
Чистий дохід від реалізації продукції	22325,0	9631,6	26014,0	-12693,5	43,1	16382,4	270,1
Інші доходи	-	-	700	-	-	700	1,0
Разом доходи	22325	9631	26714	-12693	43,1		
Собівартість реалізованої продукції	17584	6913	19374	-10672	39	12461	280,2
Інші витрати	1321	1499	2917	177	113,4	-5494	34,68
Разом витрати	18905	8412	22291	-10493	44,4	13879	264,9
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	3419	1219	4422	-2200	35,6	3202	362
Податок на прибуток	615	219	796	-396	35,6	576,5	3,62
Чистий фінансовий результат: прибуток	2804	999,9	3626	-1804	35,6	2626	362,6

Результати аналізу сукупного доходу ТОВ «ЖДТ – Сервіс» показали, що у 2022 році дохід від реалізації продукції у 2022 році зменшився на 12693,4 тис. грн (-56,8%), а у 2023 році зріс на 16382,4 тис. грн (+170,2%). Собівартість реалізованої продукції зменшилась у 2022 році на 10671,1 тис. грн (-60,8%), у 2023 році зросла на 12461,1 тис. грн (+180,4%). Результати аналізу фінансового результату до оподаткування у 2022 році зменшився на 2200,1 тис. грн (-64,4%), а у 2023 році збільшився на 3202,8 тис. грн (+262,7%).

Недивлячись на те, що чистий прибуток зменшився у 2022 році зменшився на 1804,1 тис. грн (-64,5%), у 2023 році зріс на 2626,3 тис. грн (+262,6%), ТОВ «ЖДТ-Сервіс» залишається прибутковим і фінансово стабільним.

Незважаючи на зниження доходів і прибутків у 2022 році, у 2023 році ТОВ «ЖДТ-Сервіс» продемонструвало суттєве покращення фінансових показників, що свідчить про ефективність вжитих заходів для відновлення. Для подальшого зміцнення позицій компанії доцільно зосередитися на таких кроках:

1. Оптимізація фінансових зобов'язань. Скорочення обсягу поточної заборгованості, зокрема за кредитами та зобов'язаннями з оплати праці.

2. Диверсифікація джерел доходів. Активне освоєння нових джерел прибутку, які почали формуватися у 2023 році, для підвищення стабільності фінансових потоків.

3. Інвестиційний розвиток. Продовження модернізації основних засобів з метою підвищення конкурентоспроможності та продуктивності.

4. Контроль витрат. Оптимізація витрат та ретельний контроль собівартості реалізованої продукції для збереження високого рівня рентабельності.

Заходи, які допоможуть ТОВ «ЖДТ-Сервіс» не лише закріпити досягнутий прогрес, але й створити підґрунтя для подальшого розвитку полягають у наступному:

1. Посилити контроль за дебіторською заборгованістю, щоб уникнути ризиків ліквідності.

2. Продовжити інвестиції в основні засоби, зберігаючи баланс між довгостроковими активами та поточними потребами.

3. Оптимізувати структуру поточних зобов'язань для зменшення фінансового навантаження.

4. Удосконалити управління витратами для забезпечення стабільного рівня рентабельності.

2.3. Аналіз та оцінка показників фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс»

У сучасних умовах розвитку національної економіки підприємницькі структури функціонують у динамічному середовищі, яке постійно змінюється, що нерідко впливає негативно на результати їх виробничо-господарської діяльності. Орієнтація стратегічного розвитку підприємств має бути спрямована на підвищення фінансових показників, зміцнення стабільності та забезпечення платоспроможності. Це сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності підприємств. У зв'язку з цим важливим є вивчення ефективних методів і підходів для аналізу фінансової стійкості та платоспроможності, з метою виявлення шляхів збільшення прибутковості та покращення позицій підприємств на ринку.

Розрахуємо коефіцієнт покриття ТОВ «ЖДТ-Сервіс», а результати занесемо у таблицю.

$$\text{КП } 2021 = 8176.9 / 5761.9 = 1.42$$

$$\text{КП } 2022 = 10008.5 / 6333.1 = 1.58$$

$$\text{КП } 2023 = 10422.98601.8 = 1.21$$

У 2021–2022 роках компанія демонструє зростання коефіцієнта покриття, що вказує на поліпшення здатності покривати поточні зобов'язання. У 2023 році значення знижується до 1.21, що може свідчити про зростання боргового навантаження або зменшення ліквідності активів.

Далі розрахуємо коефіцієнт швидкої ліквідності ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2021-2023 роки

$$\text{Кшл } 2021 = (8176.9 - 1444.4) / 5761.9 = 1.17$$

$$\text{Кшл } 2022 = (10008.5 - 2658.1) / 6333.1 = 1.16$$

$$\text{Кшл } 2023 = (10422.9 - 1923.4) / 8601.8 = 0.99$$

У 2023 році коефіцієнт швидкої ліквідності знижується нижче критичного рівня 1. Це означає, що компанія може зіткнутися з труднощами у покритті короткострокових зобов'язань без використання запасів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності

$$\text{Кал } 2021 = (-26.1/5761.9) = -0.0045$$

$$\text{Кал } 2022 = (29.6/6333.1) = 0.0047$$

$$\text{Кал } 2023 = (517.8/8601.8) = 0.0602$$

Абсолютна ліквідність значно зростає у 2023 році, свідчаючи про покращення здатності покривати зобов'язання лише за рахунок грошових коштів. Проте рівень залишається низьким, і компанія залежить від інших джерел покриття.

Проведемо аналіз фінансової стійкості

$$\text{Ка } 2021 = 3806.5/9568.8 = 0.398$$

$$\text{Ка } 2022 = 4806.4/11139.5 = 0.431$$

$$\text{Ка } 2023 = 8439.4/17041.2 = 0.495$$

В результаті проведеного нами розрахунку спостерігаємо зростання коефіцієнта автономії вказує на покращення фінансової стійкості. У 2023 році компанія фінансує майже 50% активів за рахунок власного капіталу.

Розрахуємо Коефіцієнт фінансової залежності

$$\text{Кфз } 2021 = 1 - 0.398 = 0.602$$

$$\text{Кфз } 2022 = 1 - 0.431 = 0.569$$

$$\text{Кфз } 2023 = 1 - 0.495 = 0.505$$

В результаті проведених розрахунків спостерігаємо, що Фінансова залежність поступово знижується, що вказує на зменшення ризиків, пов'язаних із залученням позикових коштів.

Проведені розрахунки свідчать, що Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами

$$\text{КЗВОК } 2021 = (3806.5 - 1391.5) / 8176.9 = 0.295$$

$$\text{КЗВОК } 2022 = (4806.4 - 1131.0) / 10008.5 = 0.367$$

$$\text{КЗВОК } 2023 = (8439.4 - 6618.3) / 10422.9 = 0.175$$

Результат проведених розрахунків показав, що у 2023 році забезпечення оборотних активів власними коштами значно знижується, що може свідчити про зростання фінансування оборотного капіталу за рахунок залучених джерел.

Проведемо аналіз рентабельності та визначимо рентабельність продажів ТОВ «ЖДТ-Сервіс»

$$\text{Рп } 2021 = 2804.0 / 22325.0 \times 100 = 12.56\%$$

$$\text{Рп } 2022 = 999.9 / 9631.6 \times 100 = 10.38\%$$

$$\text{Рп } 2023 = 3626.2 / 26014.0 \times 100 = 13.94\%$$

В результаті розрахунку бачимо, що рентабельність продажів падає у 2022 році, але у 2023 році зростає до 13.94%, що свідчить про зменшення витрат або підвищення ефективності управління прибутком.

З метою проведення аналізу фінансового стану розрахуємо коефіцієнт покриття, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2021-2023 роки, а результати отриманих нами розрахунків занесемо у таблицю 2.4.

Таблиця 2.4 – Аналіз показників фінансового стану ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2021-2023 роки

Показник	2021	2022	2023	Відхилення (±)	
				2022/2021	2023/2022
Коефіцієнт покриття	1,4	1,6	1,2	0,2	-0,4
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,1	1,2	0,99	-0,01	-0,17

Коефіцієнт абсолютної ліквідності	-0,005	0,005	0,0602	0,0093	0,0555
Коефіцієнт автономії	0,39	0,43	0,49	0,033	0,064
Коефіцієнт фінансової залежності	0,61	0,57	0,51	0,171	-0,064
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,29	0,37	0,18	0,072	-0,192
Рентабельність продажів	12,56	10,38	13,94	-2,18	3,56

Аналізуючи ліквідність ТОВ «ЖДТ-сервіс» варто відмітити, що Коефіцієнт покриття зберігає позитивні значення, але у 2023 році спостерігається його зниження до 1.2, що вказує на зменшення здатності компанії покривати поточні зобов'язання оборотними активами. Швидка ліквідність також демонструє тенденцію до зниження у 2023 році (0.99), що свідчить про погіршення короткострокової платоспроможності. Абсолютна ліквідність покращилася у 2023 році (до 0.0602), вказуючи на збільшення частки ліквідних коштів.

Аналізуючи фінансову стійкість ТОВ «ЖДТ-Сервіс» за 2021-2023 роки варто зауважити, що Коефіцієнт автономії має позитивну динаміку, що свідчить про зростання частки власного капіталу у фінансуванні діяльності. Коефіцієнт фінансової залежності поступово знижується, що є позитивним фактором. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами знижується у 2023 році, що може свідчити про недостатнє фінансування оборотних активів власними коштами. Рентабельність продажів у 2023 році покращилась до 13.94%, що свідчить про ефективніше використання доходів.

Результати проведених нами розрахунків занесемо у таблицю 2.5.

Таблиця 2.5 - Аналіз активів ТОВ «ЖДТ –Сервіс» зв 2021 -2023 роки

Показник	2021	2022	2023
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3.21	1.30	3.41
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	8,69	3,13	10,08
Фондовіддача	17,17	2,54	3,98
Тривалість обороту дебіторської заборгованості (днів)	112	227	106
Тривалість обороту матеріальних запасів (днів)	41	115	36
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,30	0,37	0,17
Коефіцієнт забезпечення матеріальних запасів	1,67	1,38	0,95
Коефіцієнт рентабельності оборотних активів	34%	10%	35%

В результаті проведених нами розрахунків ТОВ «ЖДТ-Сервіс» можемо зробити наступні висновки:

Спостерігається зниження коефіцієнтів покриття та швидкої ліквідності у 2023 році свідчить про необхідність оптимізації структури активів та управління запасами. Варто збільшити рівень ліквідних коштів, що зменшить ризик неплатоспроможності.

Спостерігається зростання автономії та зниження фінансової залежності є позитивною тенденцією. Компанії слід підтримувати цей напрям, збільшуючи власний капітал.

Спостерігається зростання рентабельності продажів у 2023 році свідчить про поліпшення фінансових результатів. Важливо продовжувати роботу над зниженням витрат і підвищенням ефективності операційної діяльності.

ТОВ «ЖДТ-Сервіс» у своїй подальшій роботі рекомендується збільшити контроль над оборотними активами, особливо запасами, розробити стратегії для збільшення ліквідних коштів, працювати над оптимізацією собівартості продукції для підвищення рентабельності.

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Формування комплексного механізму зміцнення фінансового стану підприємства

Обов'язковою умовою ефективної роботи механізму управління фінансовою стійкістю є створення якісної системи підтримки цього процесу, яка охоплює:

- Нормативно-правове забезпечення: законодавча база, що визначає права та обов'язки суб'єктів господарювання, а також стандарти, норми та нормативи у сфері гостинності. До цієї категорії належать інструкції, накази, положення та інша внутрішня документація підприємства, яка стосується фінансово-господарської діяльності й підлягає обов'язковому виконанню.

- Фінансово-економічне забезпечення: мобілізація фінансових ресурсів із різноманітних джерел для стабільного розвитку підприємства та забезпечення розширеного відтворення.

- Організаційне забезпечення: формування відповідної організаційної структури, яка відповідає за підтримку фінансової стійкості на підприємстві.

- Науково-технічне забезпечення: використання теоретико-методологічних та науково-методичних розробок, спрямованих на діагностику та управління фінансовою стійкістю. Це також включає інформаційні технології, технічне обладнання та програмне забезпечення для аналізу, планування та прогнозування фінансової стійкості.

- Кадрове забезпечення: підготовка та підвищення кваліфікації персоналу, який володіє навичками аналізу та оптимізації фінансової стійкості підприємства.

– Інформаційне забезпечення: створення інформаційної бази, яка включає фінансову звітність, показники, індикатори тощо, необхідні для аналізу та підтримки фінансової стійкості підприємства [27].

Ця система забезпечення є основою для сталого розвитку й конкурентоспроможності підприємства. Механізм забезпечення підвищення фінансової стійкості підприємства представлений рисунком 3.1.

Рисунок 3.1 – Забезпечення підвищення фінансової стійкості підприємства

Таким чином, для зміцнення фінансової стійкості необхідно розробити науково обґрунтовану концепцію її забезпечення. Ця концепція має бути спрямована на збільшення частки власних коштів у загальному обсязі ресурсів, що дозволить більш раціонально використовувати позикові кошти та ефективніше залучати зовнішні джерела фінансування. Досягнення цього можливе завдяки впровадженню сучасних інструментів фінансового менеджменту (рисунок 3.1.).

Аналізуючи етапи управління фінансовою стійкістю, можна зробити висновок, що цей процес представляє собою систему менеджменту, де всі функції виконуються в логічній і послідовній взаємодії. Управління фінансовою стійкістю будь-якого підприємства залежить від обраного типу фінансової політики, оскільки саме вона визначає допустимий рівень ризиків, рентабельності та ключові цільові показники стійкості.

Механізм забезпечення фінансової стійкості – це сукупність взаємопов'язаних дій, що виконуються циклічно. Ці дії включають ідентифікацію факторів, які впливають на фінансову стійкість, пошук оптимальних рішень, а також організацію та реалізацію обраних фінансових стратегій.

Ефективний розвиток підприємства, включаючи поєднання операцій із різним ступенем фінансових ризиків, що сприяє впровадженню інновацій, модернізації та технічному переоснащенню, можливий лише за умови забезпечення довгострокової фінансової стабільності.

У разі стабільного фінансового стану підприємства доцільно зосередитися на підвищенні рентабельності продажів і частковому інвестуванні в ризикові проєкти. Якщо фінансова ситуація нестійка, перевага надається менш ризикованим операціям із коротшим терміном окупності. У випадку фінансової нестабільності підприємства головним завданням є стабілізація, що може бути досягнута через реструктуризацію боргів, відстрочення платежів або реалізацію непрофільних активів [19].

Сучасні економічні умови вимагають від кожного суб'єкта господарювання самостійного планування та управління своєю фінансово-господарською діяльністю. Особлива увага приділяється прогнозуванню та створенню умов для економічного зростання, що неможливо без визначення ключової характеристики – фінансової стійкості.

За умови своєчасного розроблення та реалізації заходів, спрямованих на довгострокове покращення фінансового стану, підприємства мають змогу нарощувати свій майновий потенціал, відновлювати платоспроможність і

забезпечувати прибутковість. Для запобігання виникненню кризових ситуацій важливо постійно забезпечувати управлінський персонал актуальною інформацією про фінансову стійкість та потенціал подальшого розвитку підприємства. На наш погляд, така інформація повинна базуватися на результатах детального аналізу фінансового стану.

Основною метою оцінювання фінансового стану є виявлення та усунення слабких місць у фінансовій діяльності, прийняття ефективних управлінських рішень для зміцнення фінансової позиції підприємства та запобігання ризику банкрутства.

Одним із ключових напрямів поліпшення фінансово-економічної діяльності є підвищення обсягів вхідних грошових потоків і зниження витратних. Схематично шляхи удосконалення фінансового стану підприємства можна побачити на рисунку 3.2

Рисунок 3.2 – Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства

Серед ключових заходів для покращення фінансово-економічного стану підприємств важливу роль відіграє збільшення доходу від реалізації продукції.

Рівень цього доходу визначається обсягами продажів і ціною реалізованих товарів. Щоб підвищити обсяги продажів, необхідно посилити збутову діяльність, використовуючи різні методи стимулювання. Ефективними інструментами можуть стати знижки для клієнтів, гнучке коригування цін, активне використання рекламних кампаній. Вибір заходів залежить від специфіки кожного підприємства та його маркетингової стратегії.

Одним із головних внутрішніх ресурсів для зміцнення платоспроможності є зниження собівартості продукції та витрат. Фактори, що впливають на собівартість, залежать від особливостей підприємства і включають обсяг виробництва, асортимент продукції, рівень технологій, організацію виробничих процесів, а також умови праці [13, 18].

Ефективне скорочення собівартості можливе за рахунок оптимізації використання ресурсів. Це може бути досягнуто шляхом механізації та автоматизації виробничих процесів, впровадження передових технологій, оновлення застарілого обладнання. Важливими є також заходи з контролю якості матеріалів, які надходять від постачальників, та інших складових виробничого процесу.

Ще одним напрямом покращення фінансового стану є управління дебіторською заборгованістю та її рефінансування. Для цього слід визначити оптимальні умови розрахунків із клієнтами, такі як строки оплати, форми розрахунків (попередня оплата, оплата після поставки тощо). Хоча відстрочка платежів може збільшувати дебіторську заборгованість, вона сприяє підвищенню обсягів продажів і, відповідно, прибутковості. Водночас важливо враховувати можливі ризики, пов'язані з додатковими витратами на залучення короткострокових кредитів для покриття тимчасового дефіциту коштів.

Основними способами рефінансування дебіторської заборгованості є факторинг, облік векселів та форфейтинг. До заходів у цьому напрямі також належать процедури примусового стягнення боргів, включаючи звернення до господарського суду.

Однак варто зазначити, що універсальних методів збільшення обсягів реалізації не існує. Вибір заходів залежить від специфіки підприємства та його маркетингової стратегії.

Важливим аспектом покращення фінансового стану підприємства є мобілізація внутрішніх резервів. Це можна реалізувати через реструктуризацію активів, зміну структури та складу балансу, а також конвертацію матеріальних і фінансових активів у грошову форму. Такі дії сприяють підвищенню ліквідності та ефективності використання ресурсів підприємства.

Одним із важливих напрямів покращення фінансового стану підприємства є прогнозування та моніторинг. Ефективне управління виробництвом і вплив на формування фінансово-господарських показників вимагають постійного використання актуальних даних про поточний стан підприємства та динаміку його змін.

На нашу думку, система заходів для забезпечення економічної стійкості підприємства повинна включати постійний аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища, розробку стратегій для зниження вразливості до зовнішніх факторів, підготовку антикризових планів та реалізацію попереджувальних заходів. Крім того, необхідно передбачити впровадження конкретних дій у разі виникнення кризових ситуацій, прийняття гнучких і нестандартних рішень у відповідь на зміну обставин, а також координацію всіх учасників процесу й контроль за виконанням розроблених заходів.

Така система моніторингу дозволить ефективно оцінювати всі аспекти економічної стійкості підприємства та адаптувати їх до довгострокових перспектив розвитку.

Зміцнення фінансової стійкості підприємства у світовій практиці проходить через застосування SWOT-аналізу. Цей підхід є універсальним і значущим інструментом у процесі оцінювання фінансового стану компанії.

Корпоративна стратегія являє собою загальний план управління диверсифікованим підприємством, що охоплює всі його підрозділи та

напрямки діяльності, включаючи фінансову сферу. Для визначення корпоративної стратегії підприємства ТОВ «ЖДТ-Сервіс» було проведено SWOT-аналіз.

SWOT-аналіз дозволяє визначити та структурувати сильні й слабкі сторони підприємства, а також оцінити можливості й загрози, які виникають у процесі діяльності. Завдяки цьому інструменту компанія під час стратегічного планування може регулярно виявляти, оцінювати та контролювати свої можливості, а також адаптувати діяльність для зменшення потенційних ризиків. Результативність цього аналізу значною мірою залежить від серйозності підходу менеджерів до його проведення, адже саме він впливає на вибір стратегічних напрямків розвитку підприємства.

На основі результатів SWOT-аналізу для приватного підприємства ТОВ «ЖДТ-Сервіс» була побудована матриця стратегічних заходів. За допомогою оцінки важливості різних параметрів були визначені основні напрями розвитку компанії та сформована корпоративна стратегія певного типу.

Зважаючи на завдання підприємства, було оцінено доцільність застосування стратегій WO та WT. Для прикладу, обрана стратегія виду WO передбачає такі заходи:

W1, O6, O7: Підвищення заробітної плати працівників за допомогою вдосконалення системи оплати праці та впровадження корпоративної преміальної системи. Це сприятиме утриманню кваліфікованих кадрів.

W8, O5, O1, O2: Зміцнення фінансової стійкості через збільшення обсягу послуг, зважаючи на відсутність конкуренції у сфері автосервісу, розширення асортименту послуг і забезпечення їх високої якості.

W2, O8: Погашення дебіторської заборгованості за виконаними послугами через судові органи, що допоможе оптимізувати структуру капіталу та покращити фінансовий стан підприємства.

W4, O3, O9: Оптимізація структури капіталу, підвищення рівня рентабельності та фінансової стабільності підприємства шляхом залучення приватних інвестицій і використання банківських кредитів.

W7, O10: Подолання кризового фінансового стану за рахунок підвищення ефективності управління грошовими потоками.

W8, O11, O1: Зниження ризиків фінансової нестабільності через проведення реінжинірингу фінансово-господарської діяльності та розширення спектра надаваних послуг.

Формування корпоративної стратегії ТОВ «ЖДТ-Сервіс» типу WT

W5, T1, T3: Вдосконалення системи оплати праці шляхом запровадження корпоративної програми преміювання персоналу.

W13, T2, T1: Покращення фінансового стану підприємства через можливі зміни в господарському та фінансовому законодавстві (зокрема, зменшення податкового навантаження) або стабілізацію економічної та політичної ситуації в країні.

W10, O12: Активний пошук потенційних інвесторів як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, використовуючи вигідне прикордонне географічне розташування компанії. Це дасть змогу розширити технічну базу та збільшити обсяги наданих послуг.

Матриця SWOT-аналіз запропонована ТОВ «ЖДТ-Сервіс» представлена таблицею 3.1.

Таблиця 3.1 – Матриця SWOT-аналіз для ТОВ «ЖДТ-Сервіс»

Поле «Strengths» (сильні сторони)	Поле «Weaknesses» (слабкі сторони)
S1 – Високий рівень кваліфікації керівних співробітників підприємства S2 – Відсутність конкуренції, монополія у Західному регіоні України S3 – Постійний попит споживачів на послуги S5 – Високий рівень управлінського менеджменту S6 – Відсутність посередників у наданні послуг S7 – Приналежність підприємства в якості позичальника до найвищого класу (A) S7 – Висока кваліфікація виробничого персоналу S7 – Висока якість надаваних послуг S8 – Високий рівень репутації на ринку послуг у авто сфері S8 – Зацікавленість пересічних працівників у розвитку підприємства	W1 – Середня зарплата промислово-виробничого персоналу W2 – Значні суми дебіторської заборгованості унаслідок несплати послуг фізичними і юридичними особами W3 – Високий рівень розривів на послуги підприємства W4 – Створення неефективної структури капіталу, унаслідок чого не виникає ефект фінансового левериджу W5 – Плинність виробничих кадрів через середню зарплатну плату W6 – Неефективне використання грошових коштів W7 – Кризовий поточний фінансовий стан W8 – Ризик зниження фінансової стійкості W9 – Залежність від постачальників запчастин та засобів автокмії W10 – Відсутність практики залучення інвестицій
Поле «Opportunities» (можливості)	Поле «Threats» (загрози)
O1 – Зростання обсягу послуг, завдяки монопольному становищу на ринку автопослуг та розширення їх асортименту O2 – Збільшення чисельності виробничого персоналу, збільшення обсягів послуг, підвищення фінансової стійкості O3 – Можливість використання банківських кредитів O4 – Можливість застосування новітніх зарубіжних технологій O5 – Зростання обсягу послуг, завдяки високій якості послуг та високій кваліфікації виробничих кадрів O6 – Удосконалення системи матеріального стимулювання персоналу O7 – Скорочення плинності робітничих кадрів O8 – Мінімізація сум дебіторської заборгованості за несплаченими платежами шляхом притягнення до відповідальності боржників через судові органи O9 – Можливість використання додаткових потенційних джерел (інвестиційні ресурси) для розширення виробничої бази і збільшення обсягів надаваних послуг O10 – Покращення використання грошових коштів O11 – Проведення реінжинірингу фінансово-господарської діяльності O12 – Можливості залучення приватних інвестицій	T1 – Ризик нестабільності політичності та економічного стану держави, війна: їх негативний вплив на вітчизняну економіку T2 – Ризик низького рівня законодавства: нестабільність, недосконалість T3 – Зміна рівня доходів підприємств та населення T4 – Ризик коливання валютних курсів T5 – Ризик зниження ділової активності

Беручи до уваги аналітичні висновки, було запропоновано до реалізації корпоративну стратегію виду WO, яка виявилася більш прийнятною та ефективною для ПП «БОШ Сервіс Формула». Ця стратегія враховує як сильні, так і слабкі сторони підприємства, забезпечуючи підвищення ефективності управління фінансово-господарською діяльністю, а також покращення рівня платоспроможності та прибутковості.

Запропонована стратегія може стати надійним інструментом для керівництва підприємства у процесі стратегічного планування та прийняття рішень. Вона також є актуальною для інших підприємств у сфері автопослуг, забезпечуючи універсальність і адаптивність до умов ринку.

3.2. Моделі оцінки фінансового стану підприємства в сучасних умовах

Проблема фінансового оздоровлення фінансового стану виникає майже перед кожним підприємством, адже це напряму залежить від циклічності та життєвого циклу, що посилюється дією законів ринкової економіки. Підприємство для виживання повинно змінюватись, адаптуватись до ринкових умов, динамічних потреб суспільства, нестійких вимог споживача та інших мінливих факторів. На рисунку 3.3. наведені різні стадії життєвого циклу та їх особливості.

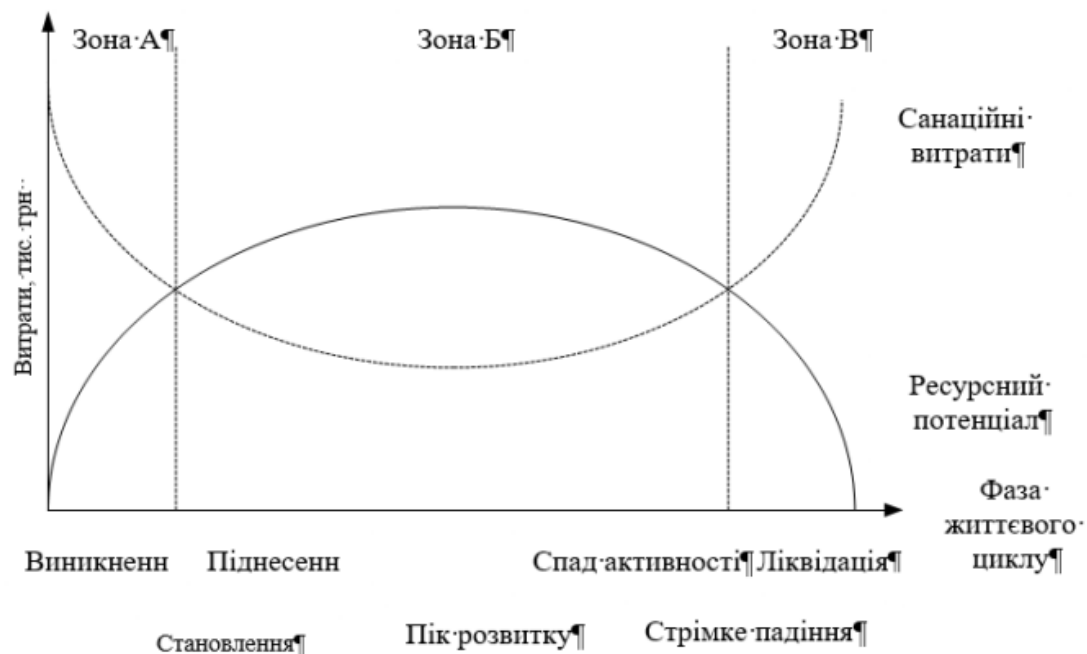

Рисунок 3.3 – Зміна ресурсного потенціалу в залежності від життєвого циклу підприємства

Потребуючи фінансового оздоровлення власник бізнесу, або підприємець має визначитись із причинами погіршення фінансового стану та розглянути ймовірність фінансового оздоровлення, яке представлено сукупністю блоків, що циклічно повторюються. На рисунку 3.4. можна побачити схему фінансового оздоровлення підприємства.

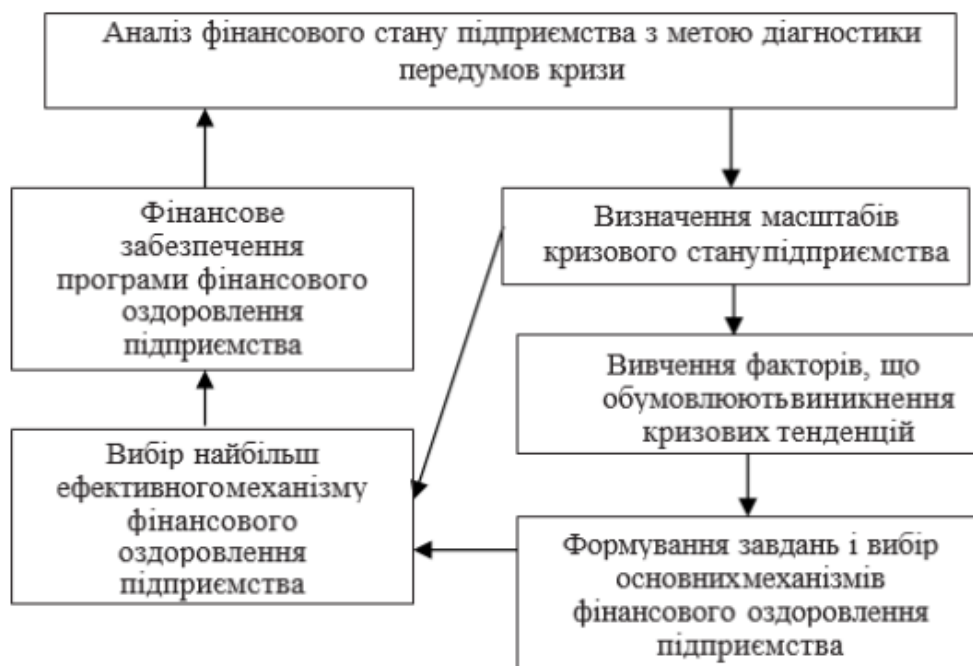

Рисунок 3.4 – Аналіз фінансового стану підприємства з метою діагностики передумов кризи

Застосування комплексної оцінки фінансового стану, яка розміщена у таблиці 3.2 (багатофакторна модель) дозволяє здійснити оцінку наявності, розміщення та ефективності використання існуючих ресурсів підприємства, джерел та можливостей їх формування.

Таблиця 3. 2 – Багатофакторна модель оцінки фінансового стану підприємства

Показники		Формула для розрахунку	Умовні позначення	Нормативний коефіцієнт
$ФСп = X_1 \cdot 0,055 + X_2 \cdot 0,109 + X_3 \cdot 0,164 + X_4 \cdot 0,145 + X_5 \cdot 0,127 + X_6 \cdot 0,073 + X_7 \cdot 0,091 + X_8 \cdot 0,018 + X_9 \cdot 0,036 + X_{10} \cdot 0,182$				
X_1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал)	$Кал = \frac{ГЕ + ПФІ}{ПЗЗ}$	ГЕ – гроші та їх еквіваленти, грн; ПФІ – поточні фінансові інвестиції, грн; ПЗЗ – поточні зобов'язання і забезпечення, грн	0,055
X_2	Коефіцієнт швидкої ліквідності (Кшл)	$Кшл = \frac{ГЕ + ПФІ + ДЗ + ЮА}{ПЗЗ}$	ГЕ – гроші та їх еквіваленти, грн; ПФІ – поточні фінансові інвестиції, грн; ДЗ – дебіторська заборгованість, грн; ЮА – інші оборотні активи, грн; ПЗЗ – поточні зобов'язання і забезпечення, грн	0,109
X_3	Коефіцієнт фінансової автономії (Кфа)	$Кфа = \frac{ВК}{ВБ}$	ВК – власний капітал, грн; ВБ – валюта балансу, грн	0,164
X_4	Коефіцієнт довгострокових зобов'язань і забезпечень (Кдзз)	$Кдзз = \frac{ДЗЗ}{ПК}$	ДЗЗ – довгострокові зобов'язання забезпечення, грн; ПК – позиковий капітал, грн	0,145
X_5	Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень (Кпзз)	$Кпзз = \frac{ПЗЗ}{ПК}$	ПЗЗ – поточні зобов'язання і забезпечення, грн; ПК – позиковий капітал, грн	0,127
X_6	Коефіцієнт маневреності власного капіталу (Кмвк)	$Кмвк = \frac{ВОК}{ВК}$	ВОК – власні оборотні кошти, грн; ВК – власний капітал, грн	0,073
X_7	Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами (Кззвок)	$Кззвок = \frac{ВОК}{ЗПБА}$	ВОК – власні оборотні кошти, грн; ЗПБА – запаси і поточні біологічні активи, грн	0,091
X_8	Коефіцієнт рентабельності діяльності (Крд)	$Крд = \frac{ЧФР}{ЧД}$	ЧФР – чистий фінансовий результат: прибуток (збиток), грн; ЧД – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції сільського господарства, грн	0,018
X_9	Коефіцієнт рентабельності активів (Кра)	$Кра = \frac{ЧФР}{А}$	ЧФР – чистий фінансовий результат: прибуток (збиток), грн; А – активи, грн	0,036
X_{10}	Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості (Кдкз)	$Кдкз = \frac{ДЗсв}{КЗсв}$	ДЗсв – середньорічна величина дебіторської заборгованості, грн; КЗсв – середньорічна величина кредиторської заборгованості, грн	0,182

Якщо в результаті розрахунку отримуємо $ФСп \geq 0,725$ – стабільний фінансовий стан підприємства, $ФСп \geq 0,442$ (до 0,725) – нестабільний фінансовий стан підприємства, $ФСп \leq 0,442$ – кризовий фінансовий стан підприємства.

Єдиний інтегральний показник є сенс розраховувати залежно від шести обраних показників, які представлені у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 – Коефіцієнти для розрахунку єдиного інтегрального показника та їх нормативне значення

Коефіцієнт x^i	Обчислення коефіцієнта	Нормативне значення коефіцієнта
Абсолютної ліквідності x^1	абсолютно ліквідні активи/поточні зобов'язання	$\geq 0,25$
Поточної ліквідності x^2	(кошти+дебіторська заборгованість)/поточні зобов'язання	$\geq 0,5$
Покриття балансу x^3	ліквідні активи/поточні зобов'язання	≥ 2
Співвідношення між ліквідними й низьколіквідними активами x^4	ліквідні активи/низьколіквідні активи	≥ 1
Забезпечення власним капіталом x^5	(власний і прирівняний до нього капітал)/підсумок балансу	$\geq 0,5$
Співвідношення між власними і позичковими коштами x^6	(власний і прирівняний до нього капітал)/необоротні активи	$\geq 0,5$

Оновлена модель дає можливість всебічно оцінити фінансовий стан підприємства, спрощуючи розрахунки та дозволяючи візуально проаналізувати актуальну ситуацію.

Залежно від значення інтегрального показника фінансового стану, кожне підприємство можна віднести до однієї з груп ризику: мінімальної ($I \geq 0,9$), помірної ($0,8 \leq I < 0,9$), середньої ($0,7 \leq I < 0,8$), граничної ($0,6 \leq I < 0,7$) або неприйнятної ($I < 0,6$).

На основі цього показника було проведено аналіз фінансового стану 36 підприємств, і в кожному випадку результати точно відображали реальний стан.

Оскільки нормативні значення шести коефіцієнтів, що формують інтегральний показник, суттєво різняться (наприклад, $x_1 = 0,25$, $x_3 = 2$), їх пряме порівняння є неможливим. Тому вони представлені у вигляді індексів зі значеннями в діапазоні від 0 до 1, що робить їх взаємозіставними. Завдяки цьому розраховується інтегральний показник фінансового стану підприємства (ФСП).

Попри те, що модель спрощує розрахунки, оцінка фінансового стану не може обмежуватися лише цим підходом. Вона має доповнюватися глибоким аналізом інших аспектів фінансової діяльності.

Існують і альтернативні методики оцінки ФСП, що базуються на синтезі окремих фінансових коефіцієнтів із подальшим порівнянням комплексного показника з пороговими значеннями. Ці порогові значення визначаються на

основі аналізу підприємств із різним рівнем фінансового стану. Водночас такі підходи часто ігнорують важливі додаткові аспекти, зокрема ліквідність балансу, забезпеченість запасів і затрат фінансовими ресурсами.

Крім того існує методика матричного аналізу, яка ґрунтована на розрахованих показниках ліквідності, доходності, самофінансування та ймовірності банкрутства. Модель матричного аналізу, яка ґрунтується на даних показниках представлена таблицею 3.4.

Таблиця 3.4 – Модель матричного аналізу множини станів фінансової рівноваги підприємства

		Ліквідність			
		ЧГП +	ЧГП -		
Доохідність	ЧП +	ЧГП + ≤ ЧП + ≤ ВОК + ≤ ПФП + ЧГП + ≤ ЧП + ≤ ВОК + ≥ ПФП +	ЧП + ; ЧГП -; ВОК + ≤ ПФП + ЧП + ; ЧГП -; ВОК + ≥ ПФП -	відсутній або низький	Ризик банкрутства
		ЧГП + ≤ ЧП + ≤ ВОК + ≤ ПФП -	ЧП + ; ЧГП -; ВОК - ≤ ПФП -	середній	
	ЧП -	ЧГП + ; ЧП -; ВОК + ≤ ПФП +	ЧГП - ≤ ЧП - ≤ ВОК + ≤ ПФП +	високий	
		ЧГП + ; ЧП -; ВОК + ≤ ПФП + ЧГП + ; ЧП -; ВОК + ≤ ПФП -	ЧГП - ≤ ЧП - ≤ ВОК + ≥ ПФП - ЧГП - ≤ ЧП - ≤ ВОК - ≤ ПФП -		
		ВОК + / ПФП +(-)	ВОК +(-) / ПФП +(-)		
		Самофінансування			

Основою створення даної матриці станів фінансової рівноваги підприємства є методологічний зв'язок між такими ключовими показниками: чистий грошовий потік (ЧГП), що є надійним індикатором оцінки проблем у сфері ліквідності; чистий прибуток (ЧП+) або збиток (ЧП-), який охоплює всі аспекти діяльності; власний оборотний капітал (ВОК), що відображає суму власних коштів, інвестованих в оборотні активи; поточна фінансова потреба (ПФП), яка демонструє надлишок (+) чи дефіцит (-) коштів для забезпечення операційного циклу.

Співвідношення між цими показниками дозволяє не тільки визначити наявність власних ліквідних коштів на підприємстві, але й оцінити їхню достатність для забезпечення операційної діяльності.

Запропоновані методи оцінки фінансового стану підприємства (ФСП) створюють базу для експрес-аналізу, виявлення динамічних змін, прогнозування майбутніх показників і проведення факторного аналізу. Ці підходи базуються на індексних мультиплікативних моделях, що сприяють прийняттю обґрунтованих фінансових рішень.

Аналіз існуючих моделей оцінки ФСП свідчить, що більшість з них акцентують увагу лише на кількісних показниках, ігноруючи якісні аспекти. Такий підхід є недостатнім для повноцінного аналізу фінансового стану і розробки ефективних систем ухвалення рішень.

Потужними інструментами для формалізації процесу прийняття рішень в оцінці ФСП є технології штучного інтелекту, зокрема нечіткі множини, нейронні мережі та генетичні алгоритми.

Застосування теорії нечітких множин усуває необхідність врахування всіх можливих комбінацій фінансових показників і дозволяє оцінювати як кількісні, так і якісні параметри.

Системи на основі нейронних мереж забезпечують розв'язання таких задач, як розпізнавання та класифікація образів, збереження і використання знань, оцінка якісних характеристик і прийняття рішень.

Генетичні алгоритми, у свою чергу, ефективно вирішують задачі прогнозування, класифікації та пошуку оптимальних рішень. Їх застосування в умовах великих обсягів даних дозволяє суттєво скоротити час для знаходження оптимального варіанту, що робить їх особливо корисними в аналізі фінансового стану підприємства.

У сучасних умовах господарювання більшість підприємств стикається зі збитковістю, а значна їх частина опиняється на межі банкрутства. У зв'язку з цим важливим інструментом подолання фінансових труднощів стає своєчасне й достовірне виявлення негативних факторів, що впливають на фінансово-господарську діяльність, та запровадження антикризового управління.

Зарубіжний досвід демонструє ефективність методів аналізу фінансового стану підприємств для запобігання банкрутству та подолання

кризових ситуацій. Однак повне перенесення цих підходів на вітчизняну практику є недоцільним через неврахування специфіки галузей, а також особливостей податкового й господарського законодавства.

В українській практиці для оцінки ймовірності банкрутства використовується низка методів, зокрема система коефіцієнтів. Серед основних показників – коефіцієнт поточної ліквідності (покриття), коефіцієнт забезпеченості власними коштами та коефіцієнт відновлення (або втрати) платоспроможності. Окрім цього, застосовується балансовий метод діагностики, відомий як «Модель В.В. Ковальова».

Результати оцінки порівнюються з нормативними показниками для трьох категорій підприємств: тих, що функціонують стабільно; компаній, які збанкрутували протягом року; та організацій, що стали банкрутами впродовж п'яти років.

Здійснено прогнозування ймовірності банкрутства, застосовуючи різні підходи та моделі, серед яких: п'ятифакторна модель Альтмана, модель Спрінгейта, універсальна дискримінантна функція Терещенка О.О., модель R47, модель Конана та Гольдера. У таблиці 3.5 розглянуто алгоритм ймовірності банкрутства підприємства.

Таблиця 3.5 – Алгоритм ймовірності банкрутства підприємства

№ з/п	Назва моделі	Методика розрахунку	Значення
1	2	3	4
1.	П'ятифакторна модель Альтмана	$Z = 1,2X_1 + 1,4X_2 + 3,3X_3 + 0,6X_4 + 1,0X_5$ X_1 = власні оборотні активи / ввалюта балансу; X_2 = реінвестований прибуток/сума активів; X_3 = прибуток до виплати процентів, податків/сума активів; X_4 = ринкова вартість власного капіталу/позичений капітал; X_5 = виручка від реалізації продукції/сума активів	$Z = 4,95$. Вірогідність банкрутства дуже низька, оскільки значення даного показника Альтмана перевищує 3.
2.	Модель Спрінгейта	$Z = 1,03C_1 + 3,07C_2 + 0,66C_3 + 0,4C_4$ C_1 = робочий капітал/ активи; C_2 = прибуток до сплати податків і відсотків/сума активів; C_3 = прибуток до сплати податків/короткострокова заборгованість; C_4 = виручка від реалізації продукції, товарів, послуг/сума активів.	$Z = 2,055$. Підприємство не є потенційним банкрутом, оскільки значення даного показника Спрінгейта перевищує 0,862.
3.	Універсальна дискримінантна функція Терещенка О.О.	$Z = 1,5A + 0,08B + 10C + 5D + 0,3E + 0,1F$ A = cash-flow/поточні зобов'язання; B = валюта балансу/ поточні зобов'язання; C = чистий прибуток/валюта балансу; D = чистий прибуток/виручка від реалізації; E = виробничі запаси/виручка від реалізації; F = виручка від реалізації продукції, товарів, послуг/валюта балансу.	$Z = 4,423$. Банкрутство не загрожує, тому що значення показника Терещенка О.О. перевищує 2.
4.	R-модель	$R = 0,38K_1 + K_2 + 0,054K_3 + 0,63K_4$ K_1 = відношення оборотного капіталу до середньорічної суми активів; K_2 = відношення чистого прибутку до середньорічної суми власного капіталу; K_3 = відношення виручки до середньорічної суми активів; K_4 = відношення чистого прибутку до сукупних затрат.	$R = 0,2634$. Вірогідність банкрутства середня, оскільки значення R-показника перебуває у діапазоні 0,18-0,32.
5.	Модель Конана і Гольдера	$Z = 0,16 X_1 - 0,22X_2 + 0,87 X_3 + 0,10X_4 - 0,24 X_5$ X_1 = дебіторська заборгованість + кошти / активи; X_2 = постійний капітал / пасиви; X_3 = фінансові витрати / виручка від реалізації; X_4 = витрати на персонал/ додана вартість; X_5 = валовий прибуток / залучений капітал.	$Z = 0,2873$. Ризик банкрутства дуже незначний, лише 10%, оскільки значення показника Конана і Горльдера перебуває у межах від 0 до 1.

На основі проведеного аналізу ймовірності банкрутства за запропонованими п'ятьма моделями діагностики отримано обґрунтований результат, який свідчить про відсутність загрози банкрутства для

досліджуваного підприємства. Незважаючи на певні недоліки й переваги кожної методики, усі вони дали однаковий результат – відсутність загрози банкрутства.

Крім того, з урахуванням аналізу наукових джерел і результатів дослідження ймовірності банкрутства, зроблено висновок, що найбільш придатними для застосування у вітчизняних умовах є такі моделі: дискримінантна модель О. Терещенка.

Водночас, незважаючи на існування значної кількості методик, що дозволяють з різним ступенем точності прогнозувати банкрутство підприємств, жодна з них не може вважатися універсальною. Нагальною залишається проблема адаптації існуючих підходів із врахуванням регіональних і галузевих особливостей, а також створення нових алгоритмів прогнозування ймовірності банкрутства, позбавлених виявлених недоліків.

ВИСНОВКИ

Фінансовий стан підприємства є багатограним поняттям, що відображає якісний вимір його господарської діяльності. Він формується під впливом взаємодії всіх елементів фінансових відносин та відображає ефективність використання ресурсів компанії. Точна та достовірна оцінка фінансового стану дає змогу виявити проблемні аспекти діяльності, забезпечуючи основу для ухвалення ефективних рішень щодо оптимізації розподілу капіталу.

Фінансово стабільне підприємство характеризується високою конкурентоспроможністю, здатністю своєчасно виконувати боргові зобов'язання, раціональною структурою капіталу та привабливістю для інвесторів. Аналіз фінансового стану є необхідним інструментом, який надає важливу інформацію про динаміку якісних і кількісних змін показників. Це допомагає керівництву приймати обґрунтовані рішення для стратегічного планування та прогнозування діяльності як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі.

Для ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємство повинно систематично проводити поглиблений аналіз фінансового стану, застосовуючи адаптовані до його специфіки методи та підходи, які відповідають стратегічним цілям та політиці розвитку.

Фінансовий стан підприємства є однією з ключових характеристик його діяльності, а пошук способів його покращення – важливим завданням управлінського процесу. Для досягнення цього підприємства мають збільшувати обсяги виробництва, підвищувати продуктивність праці, розширювати ринкову частку, урізноманітнювати асортимент продукції та покращувати її якість. Важливими факторами також є зниження виробничих витрат, ефективне використання всіх ресурсів, побудова взаємовигідних відносин із постачальниками та клієнтами, а також проведення продуманої цінової політики.

Для підтримки стабільного фінансового стану кожне підприємство повинно створити систему аналізу та оцінки фінансових показників, адаптовану до специфіки його діяльності, ринкових умов, фінансової стратегії та політики. Така система має враховувати ментальні особливості власників і стратегічні цілі компанії.

Одним із пріоритетних напрямів у сучасних умовах є пошук оптимального балансу між власним і позиковим капіталом, що мінімізує фінансові ризики та забезпечує максимальну рентабельність власних ресурсів. Постійний аналіз фінансового стану в динаміці дозволяє оперативно реагувати на зміни ключових показників та приймати ефективні управлінські рішення

Результати аналізу сукупного доходу ТОВ «ЖДТ – Сервіс» показали, що у 2022 році дохід від реалізації продукції у 2022 році зменшився на 12693,4 тис. грн (-56,8%), а у 2023 році зріс на 16382,4 тис. грн (+170,2%). Собівартість реалізованої продукції зменшилась у 2022 році на 10671,1 тис. грн (-60,8%), у 2023 році зросла на 12461,1 тис. грн (+180,4%). Результати аналізу фінансового результату до оподаткування у 2022 році зменшився на 2200,1 тис. грн (-64,4%), а у 2023 році збільшився на 3202,8 тис. грн (+262,7%).

Недивлячись на те, що чистий прибуток зменшився у 2022 році зменшився на 1804,1 тис. грн (-64,5%), у 2023 році зріс на 2626,3 тис. грн (+262,6%), ТОВ «ЖДТ-Сервіс» залишається прибутковим і фінансово стабільним.

Незважаючи на зниження доходів і прибутків у 2022 році, у 2023 році ТОВ «ЖДТ-Сервіс» продемонструвало суттєве покращення фінансових показників, що свідчить про ефективність вжитих заходів для відновлення. Для подальшого зміцнення позицій компанії доцільно зосередитися на таких кроках:

1. Оптимізація фінансових зобов'язань. Скорочення обсягу поточної заборгованості, зокрема за кредитами та зобов'язаннями з оплати праці.

2. Диверсифікація джерел доходів. Активне освоєння нових джерел прибутку, які почали формуватися у 2023 році, для підвищення стабільності фінансових потоків.

3. Інвестиційний розвиток. Продовження модернізації основних засобів з метою підвищення конкурентоспроможності та продуктивності.

4. Контроль витрат. Оптимізація витрат та ретельний контроль собівартості реалізованої продукції для збереження високого рівня рентабельності.

Заходи, які допоможуть ТОВ «ЖДТ-Сервіс» не лише закріпити досягнутий прогрес, але й створити підґрунтя для подальшого розвитку полягають у наступному:

1. Посилити контроль за дебіторською заборгованістю, щоб уникнути ризиків ліквідності.

2. Продовжити інвестиції в основні засоби, зберігаючи баланс між довгостроковими активами та поточними потребами.

3. Оптимізувати структуру поточних зобов'язань для зменшення фінансового навантаження.

4. Удосконалити управління витратами для забезпечення стабільного рівня рентабельності.

Результати аналізу сукупного доходу ТОВ «ЖДТ – Сервіс» показали, що у 2022 році дохід від реалізації продукції у 2022 році зменшився на 12693,4 тис. грн (-56,8%), а у 2023 році зріс на 16382,4 тис. грн (+170,2%). Собівартість реалізованої продукції зменшилась у 2022 році на 10671,1 тис. грн (-60,8%), у 2023 році зросла на 12461,1 тис. грн (+180,4%). Результати аналізу фінансового результату до оподаткування у 2022 році зменшився на 2200,1 тис. грн (-64,4%), а у 2023 році збільшився на 3202,8 тис. грн (+262,7%).

Недивлячись на те, що чистий прибуток зменшився у 2022 році зменшився на 1804,1 тис. грн (-64,5%), у 2023 році зріс на 2626,3 тис. грн (+262,6%), ТОВ «ЖДТ-Сервіс» залишається прибутковим і фінансово стабільним.

Незважаючи на зниження доходів і прибутків у 2022 році, у 2023 році ТОВ «ЖДТ-Сервіс» продемонструвало суттєве покращення фінансових показників, що свідчить про ефективність вжитих заходів для відновлення. Для подальшого зміцнення позицій компанії доцільно зосередитися на таких кроках:

1. Оптимізація фінансових зобов'язань. Скорочення обсягу поточної заборгованості, зокрема за кредитами та зобов'язаннями з оплати праці.
2. Диверсифікація джерел доходів. Активне освоєння нових джерел прибутку, які почали формуватися у 2023 році, для підвищення стабільності фінансових потоків.
3. Інвестиційний розвиток. Продовження модернізації основних засобів з метою підвищення конкурентоспроможності та продуктивності.
4. Контроль витрат. Оптимізація витрат та ретельний контроль собівартості реалізованої продукції для збереження високого рівня рентабельності.

Обов'язковою умовою ефективної роботи механізму управління фінансовою стійкістю є створення якісної системи підтримки цього процесу, яка охоплює:

- Нормативно-правове забезпечення: законодавча база, що визначає права та обов'язки суб'єктів господарювання, а також стандарти, норми та нормативи у сфері гостинності. До цієї категорії належать інструкції, накази, положення та інша внутрішня документація підприємства, яка стосується фінансово-господарської діяльності й підлягає обов'язковому виконанню.
- Фінансово-економічне забезпечення: мобілізація фінансових ресурсів із різноманітних джерел для стабільного розвитку підприємства та забезпечення розширеного відтворення.
- Організаційне забезпечення: формування відповідної організаційної структури, яка відповідає за підтримку фінансової стійкості на підприємстві.
- Науково-технічне забезпечення: використання теоретико-методологічних та науково-методичних розробок, спрямованих на

діагностику та управління фінансовою стійкістю. Це також включає інформаційні технології, технічне обладнання та програмне забезпечення для аналізу, планування та прогнозування фінансової стійкості.

- Кадрове забезпечення: підготовка та підвищення кваліфікації персоналу, який володіє навичками аналізу та оптимізації фінансової стійкості підприємства.

- Інформаційне забезпечення: створення інформаційної бази, яка включає фінансову звітність, показники, індикатори тощо, необхідні для аналізу та підтримки фінансової стійкості підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аніловська Г., Висоцька І. Фінанси підприємств : навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
2. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 328 с.
3. Богацька Н.М., Галюк О.В. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення в бізнеспроцесах підприємства. Молодий вчений. 2013. № 2. С. 12–15.
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ : Кондор, 2016. 378 с
5. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємства. *Фінанси України*. 2008. №3. С. 117-128.
6. Бутенко А. І., Сараєва І. М., Якимов С. В. Підприємництво в Україні: напрямки розвитку : монографія. Одеса : Фенікс, 2007.
7. Верхоглядова Н.І. Фінансовий стан суб'єктів господарської діяльності промислових підприємств: Монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003. 204 с.
8. Волощук В.Р. Оцінка кредитоспроможності підприємства. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». 2020. № 4. Т. 2. С. 320-328.
9. Готра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 219–223. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/8_ukr/38.pdf.
10. Гріщенко І. В., Кобаль О. А. Оцінка показників в процесі фінансового планування підприємства. Перспективи розвитку фінансово-економічного простору України: зб. наук. праць. Вінниця, 2020. С. 223–225.
11. Гріщенко І. В. Оцінка показників фінансової стійкості підприємства. Перспективи розвитку фінансово-економічного простору України: зб. наук. праць. Вінниця, 2020. С. 208–211.

12. Дем'яненко М.Я., Лузан Ю.Я., Саблук П.Т. Фінансовий словник-довідник. Київ: ІАЕ УААН, 2003. 555 с.
13. Денисенко М. П. Заходи покращення фінансового стану підприємства у сучасних умовах господарювання. Економіка і держава. 2019. № 12. С. 61–65. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.12.6>.
14. Денисенко М.П., Зазимко О.В. Основні аспекти оцінки фінансового стану підприємств. Агросвіт. 2015. № 10. С. 3–9.
15. Єгорова О.В., Дорогань Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава: РВВД ПДАА, 2018. 290 с.
16. Захарова Н.Ю. Методичні підходи щодо оцінки фінансового стану підприємства. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2013. № 2 (3). С. 128–133.
17. Заярна Н.М., Нечесанов М.Ю., Щербакова Н.С. Діагностика фінансового стану підприємства як основний елемент забезпечення його економічної безпеки. URL: http://journals-lute.lviv.ua/journal/20_2017/12.pdf
18. Ковальська Л.Л., Кривов'язюк І.В. Економіка підприємства: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
19. Ковтуненко Ю. В. Методичні основи аналізу фінансового стану промислового підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2016. № 8/2. С. 40–41. URL: <http://dspace.opu.ua/jspui/handle/123456789/2588>.
20. Корецька Н.І. Економіка та організація виробництва [Текст]: конспект лекцій для студентів технічних спеціальностей денної та заочної форм навчання. Луцьк : Луцький НТУ, 2015. 128 с.
21. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: підручник. Київ : Знання, 2006. 378 с
22. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. Випуск 43. С. 43-49.

23. Костецький В.В. Особливості здійснення фінансового оздоровлення підприємства. Економічний аналіз. 2016. Т. 26. № 1. С. 50–57.
24. Ладунка І.С. Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах. Економіка і суспільство. 2016. № 5. С. 185–188.
25. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
26. Мочерний С., Устенко О. Основи економічної теорії. 3-тє вид. 2009, 504с.
27. Нагорний П.Д., Базюк Д.С. Оцінка фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством. Трансформаційна економіка. 2023. №1 (01). С. 44-49.
28. Насібова О.В., Івашкевич І.О. Теоретичні основи оцінки фінансового стану підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 30. С. 185-190.
29. Панчишин С.М. Макроекономіка: Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118.
30. Петренко В.С., Квасова О.П. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. Економічні науки. 2015. № 8. С. 139–142.
31. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. Економічні науки. 2013. № 4. С. 379– 389. 13.
32. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д., Булгакова С.О., Куліш А.П. Фінанси підприємств : підручник, 6. вид., перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2006. 552 с.
33. Попович Д.В., Алимов О.С. Дослідження ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств та засоби її підвищення у сучасних умовах. Приазовський економічний вісник. 2018. № 1. С. 31–35. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2018/1_06_uk/8.pdf
34. Приходько Н.І. Поняття фінансового стану підприємства: деякі аспекти його визначення. ФІП ФІП PSE. 2010. № 8. С. 188–190.

35. Рузакова О.В. Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. Том 1, №2. С. 7 – 13.
36. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства. Київ: Знання, 2007. 668 с.
37. Сорока Й.Й. Зарубіжний досвід оцінювання фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. № 2. С. 363–367
38. Самойлюк М. Фінансова допомога від міжнародних партнерів: скільки Україна отримала на 1 серпня. epravda.com.ua, 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/2/689933>.
39. Сметанюк О. А. Діагностика фінансового стану підприємства в системі антикризового управління : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.06.01. Харків : ХНУ, 2006. – 22 с
40. Федоренко В.Г., Якушев Е.Р. Оцінка та діагностика фінансового стану підприємств. *Економіка та держава*. 2004. №1. С.26-29.
41. Цал-Цалко Ю.С. Статистичний аналіз фінансової звітності: теорія практика та інтерпретація: Монографія. Житомир: Житомир. держ. технолог. ун-т, 2004. 506 с.
42. Чемчикаленко Р. А., Сукрушева Г. О., Ткаченко А. Ю. Теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. Випуск 27. С. 350–354. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/27_2019_ukr/56.pdf
43. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. № 3. Т. 29 (68). С. 173–180.

ДОДАТКИ

STANISLAV BORSHCHOV

The analysis of financial condition of the enterprise and development of measures to improve it. doc

Central Ukrainian National Technical University

Document Details

Submission ID

trn:oid::2945:255517399

Submission Date

Dec 31, 2024, 6:22 PM GMT+2

Download Date

Dec 31, 2024, 6:29 PM GMT+2

File Name

BORSHCHOV STANISLAV EO5-23M, 1.4.docx

File Size

1.6 MB

74 Pages

11,321 Words

82,239 Characters

33% Overall Similarity

The combined total of all matches, including overlapping sources, for each database.

Filtered from the Report

- ▶ Bibliography
- ▶ Quoted Text
- ▶ Cited Text
- ▶ Small Matches (less than 8 words)

Exclusions

- ▶ 17 Excluded Matches

Top Sources

- 21% Internet sources
- 1% Publications
- 25% Submitted works (Student Papers)

Додаток 2
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
25 "Спрощена фінансова звітність" (пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність мікропідприємства

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЖДТ-СЕРВІС"	за ЄДРПОУ	2021 01 01
Територія ДОНЕЦЬКА	за КОАТУУ	43209864
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	1412600000
Вид економічної діяльності Ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів	за КВЕД	240
Середня кількість працівників, осіб 7		33.17
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон вулиця Житомирська, буд. 31, м. КОСТЯНТИНІВКА, ДОНЕЦЬКА обл., 85106, УКРАЇНА		0660048186

1. Баланс на 31 грудня 2020 р. Форма № 1-мс Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби :	1010	124,4	868,2
первісна вартість	1011	127,7	931,5
знос	1012	(3,3)	(63,3)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	124,4	868,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13,9	2 462,2
Поточна дебіторська заборгованість	1155	1,7	559,3
Гроші та їх еквіваленти	1165	64,4	355,0
Інші оборотні активи	1190	3,1	543,1
Усього за розділом II	1195	83,1	3 919,6
Баланс	1300	207,5	4 787,8

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	200,0	200,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(89,9)	752,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	110,1	952,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	49,8	355,5
розрахунками з бюджетом	1620	18,7	321,1
розрахунками зі страхування	1625	4,7	-
розрахунками з оплати праці	1630	17,1	-2,5
Інші поточні зобов'язання	1690	7,1	3 161,2
Усього за розділом III	1695	97,4	3 835,3
Баланс	1900	207,5	4 787,8

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 369,6	106,2
Інші доходи	2160	2,7	0,1
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	4 372,3	106,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 624,9)	(104,7)
Інші витрати	2165	(739,8)	(91,5)
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	3 364,7	196,2
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 007,6	(89,9)
Податок на прибуток	2300	(165,2)	(-)
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300 – (+) 2310)	2350	842,4	(89,9)

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЕП БОРШОВ

СТАНІСЛАВ

АНАТОЛІЙОВИЧ

ШЕВЧЕНКО

ГАННА

МИКОЛАЇВНА

БОРШОВ СТАНІСЛАВ АНАТОЛІЙОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Шевченко Ганна Миколаївна

(ініціали, прізвище)

Додаток 2
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
25 "Спрощена фінансова звітність" (пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність мікропідприємства

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЖДТ-СЕРВІС"	Дата(рік,місяць,число)	2023	01	01
Територія	ДОНЕЦЬКА	за ЄДРПОУ	43209864		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	1	UA141200700100858	43
Вид економічної діяльності	Ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів	за КОПФГ		240	
Середня кількість працівників, осіб	13	за КВЕД		33.17	
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця Житомирська, буд. 31, м. КОСТЯНТИНІВКА, ДОНЕЦЬКА обл., 85106, УКРАЇНА				0660048186

1. Баланс на
на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1-мс

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби :	1010	1 391,5	1 131,0
первісна вартість	1011	1 709,8	1 740,8
знос	1012	(318,3)	(609,8)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 391,5	1 131,0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 444,4	2 658,1
Поточна дебіторська заборгованість	1155	6 745,8	7 182,5
Гроші та їх еквіваленти	1165	-26,1	29,6
Інші оборотні активи	1190	12,8	138,3
Усього за розділом II	1195	8 176,9	10 008,5
Баланс	1300	9 568,4	11 139,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	275,0	275,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 531,5	4 531,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	3 806,5	4 806,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	500,0	303,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	3 498,5	2 658,1
розрахунками з бюджетом	1620	1 580,5	1 749,1
розрахунками зі страхування	1625	25,6	36,4
розрахунками з оплати праці	1630	96,2	141,2
Інші поточні зобов'язання	1690	61,1	1 445,3
Усього за розділом III	1695	5 761,9	6 333,1
Баланс	1900	9 568,4	11 139,5

2. Звіт про фінансові результати
за **Рік 2022**

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9 631,6	22 325,0
Інші доходи	2160	-	-
Разом доходи (2000 +2160)	2280	9 631,6	22 325,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6 912,9)	(17 584,0)
Інші витрати	2165	(1 499,3)	(1 321,5)
Разом витрати (2050 +2165)	2285	(8 412,2)	(18 905,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 219,4	3 419,5
Податок на прибуток	2300	(219,5)	(615,5)
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300 – (+) 2310)	2350	999,9	2 804,0

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЕП БОРЩОВ
СТАНІСЛАВ
АНАТОЛІЙОВИЧ
ШЕВЧЕНКО
ГАННА
МИКОЛАІВНА

БОРЩОВ СТАНІСЛАВ АНАТОЛІЙОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Шевченко Ганна Миколаївна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад